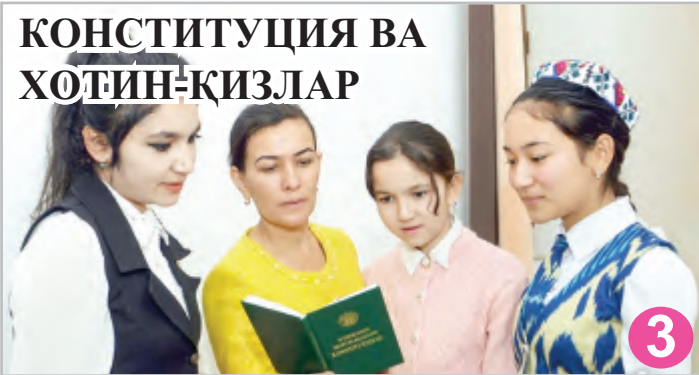
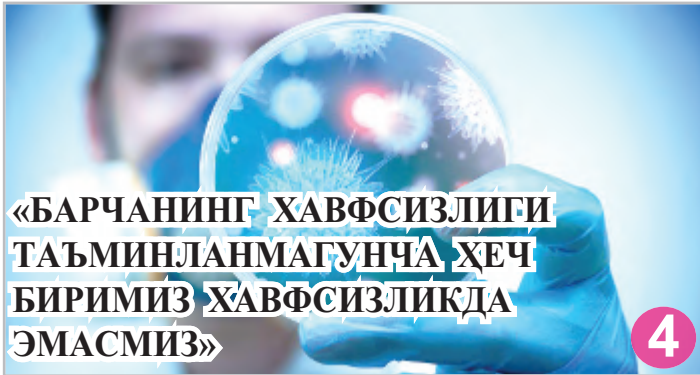

КОНСТИТУЦИЯ ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР

3

«БАРЧАНИНГ ХАВФСИЗЛИГИ ТАЪМИНЛАНМАГУНЧА ҲЕЧ БИРИМИЗ ХАВФСИЗЛИКДА ЭМАСМИЗ»

4

5

№ 43
2020-yil, 2-dekabr
Chorshanba (32.638)

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

1918-yil 21-iyundan chiqq boshlagan

Улуғлардан улуғимсан, Ватаним!

O'zbekiston OVOZI

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ҚОЗОҒИСТОННИНГ БИРИНЧИ ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТ ҚИЛДИ

1 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Қозоғистон Республикаси Биринчи Президенти – Элбоши Нурсултон Назарбаевнинг телефон орқали мулоқоти бўлиб ўтди.

Суҳбат аввалида давлатимиз раҳбари Нурсултон Назарбаев ва қардош Қозоғистон халқини Қозоғистон Республикасининг Биринчи Президенти куни билан самимий қутлади.

Элбошининг замонавий Қозоғистонни барпо этиш ва изчил ривожлантириш, мамлакатнинг халқаро майдондаги нуфузини оширишдаги тарихий роли, шунингдек, Марказий Осиё минтақасида дўстлик ва яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлашга қўшган катта ҳиссаси алоҳида қайд этилди.

Икки мамлакат етакчилари Ўзбекистон ва Қозоғистон ўртасидаги стратегик шериклик, ўзаро ишонч ва қўллаб-қувватлаш принципларига асосланган кўп қиррали муносабатларнинг бугунги даражасини юқори баҳоладилар.

Аввало, савдо-иқтисодий соҳада кенгайиб бораётган амалий ҳамкорлик мамнуният билан қайд этилди. Пандемия оқибатларига қарамай, савдо, sanoat, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва логистика, бошқа устувор йўналишларда янги лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Коронавирус инфекциясини барвақт олдини олиш ва самарали даволаш масалаларида сўй-ҳаракатларни яқиндан мувофиқлаштириш давом этмоқда.

Маданий-гуманитар алмашинувлар кенгайиб, ҳудудларaro ҳамкорлик бўйича қўшма лойиҳалар устида иш олиб боришмоқда.

Телефон орқали мулоқот чоғида халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан ҳам фикр алмашилди.

Ўзбекистон ва Қозоғистон етакчиларининг суҳбати ҳар доимгидек самимий ва дўстона руҳда ўтди.

ЎЗА

ЎЗБЕКИСТОН ВА ҚОЗОҒИСТОН ПРЕЗИДЕНТЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 1 декабрь куни Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев билан телефон орқали мулоқот қилди.

Давлатимиз раҳбари Қозоғистоннинг кўп миллатли халқини давлат байрами – Биринчи Президент куни билан самимий қутлаб, тинчлик, фаровонлик ва рағнақ тилади.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги дўстлик, яхши қўшничилик ва стратегик шериклик муносабатларини мустаҳкамлашнинг долзарб масалалари кўриб чиқилди. Амалий ҳамкорликка оид қўшма лойиҳа ва дастурларни, аввало, савдо-иқтисодий, инвестициявий ва гуманитар соҳаларда илгари суришга алоҳида эътибор қаратилди.

Президентлар халқаро кун тартибини, жумладан, шу ойда Ўзбекистон Республикаси раислигида бўлиб ўтадиган МДХ саммитига тайёргарлик кўриш масалаларини ҳам муҳокама қилдилар. Ҳамдўстлик ва бошқа минтақавий ҳамда глобал тузилмалар доирасидаги яқин мулоқотни давом эттиришга тайёр эканликларини таъкидладилар.

Суҳбат сўнггида қардош мамлакатларимиз ўртасидаги кенг қўламли ҳамкорлиқни ривожлантиришга икки томоннинг ҳам интилиши қатъий экани тасдиқланди.

ЎЗА

ЯНГИ ЭЛЕКТРОБУС ПОЙТАХТ КЎЧАЛАРИДА

Ушбу жамоат транспорти пойтахтимизда 51-йўналиш бўйлаб синовдан ўтказилмоқда

Савжар ШОТЎЛГАНОВ орган суратлар.

SamAuto компанияси "Тошшаҳартрансхизмат" АЖга синов электробусини тақдим этди. Эксплуатация жараёнида SamAuto мутахассислари йўловчилар ва ҳайдовчи фикрларини, шунингдек, мазкур моделнинг сифати, функционал вазифаларини ўрганади, уларнинг назоратини олиб боради.

Ушбу электробус электротранспорт ишлаб чиқариш бўйича ҳаёон етакчиларидан бири, Хитойнинг BYD компанияси томонидан ишлаб чиқарилган. Бир марталик қувватлантириш ҳисобига 300 км. масофани босиб ўтади, бу шаҳар

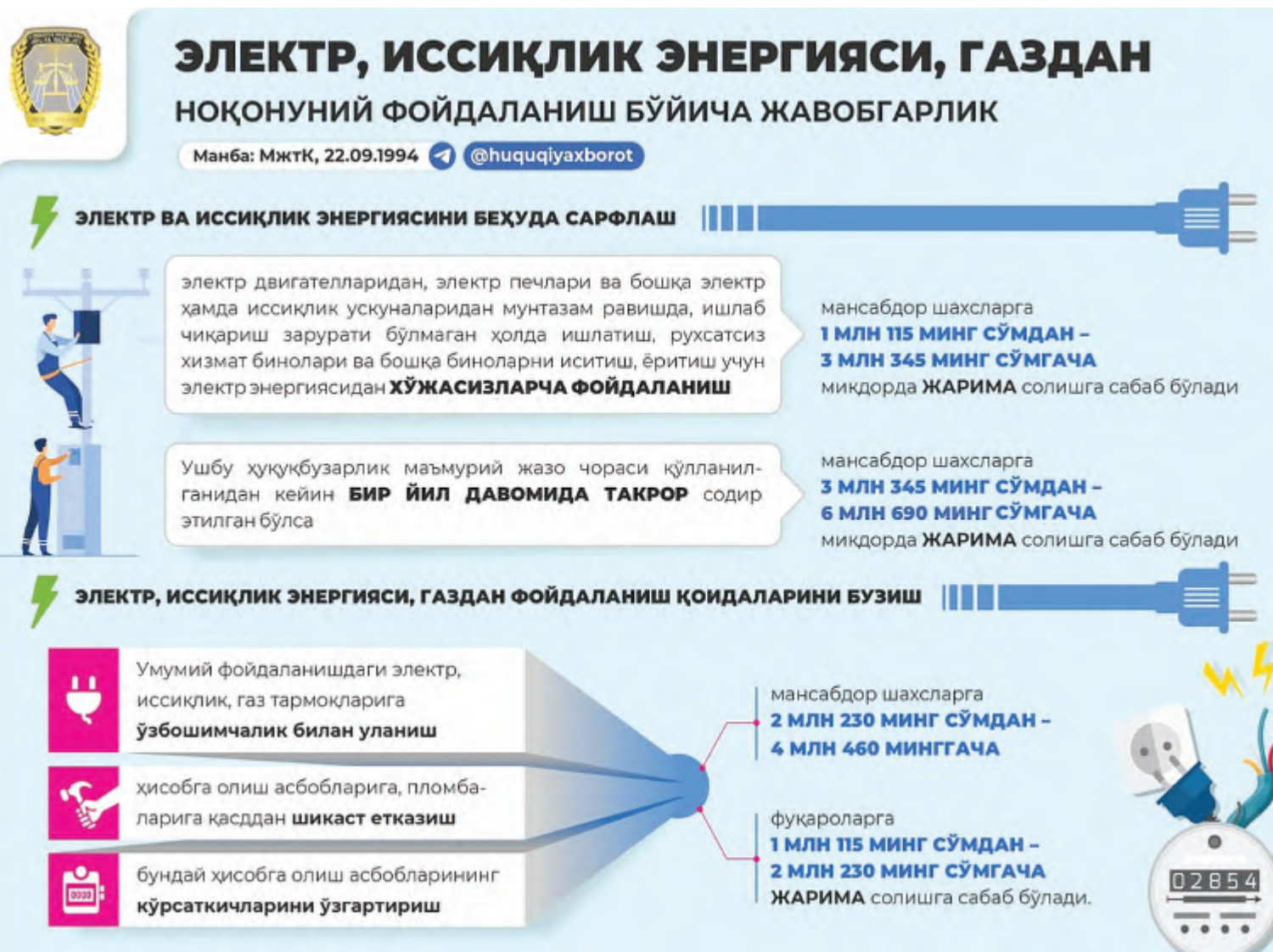
автобусининг ўртача бир кунлик масофа босишига мос келади. Тулик қувватлантиришни электр тармоғига юклама камроқ бўлган пайтда 3-4 соат ичида бажариш мумкин. Электробуслар хизмат кўрсатиш жиҳатидан содда, шовқинсиз ҳамда газ ва дизель транспортга қараганда кам харажат талаб қилади. SamAuto корхонаси ҳам ана шундай электробусларни ишлаб чиқаришни режалаштирган.

Электробуснинг узунлиги 12 метрни, йўловчиларни ташиш ҳажми 76 кишини ташкил қилади. Унинг поли паст, зинапоялар ва подиумнинг йўқлиги туфайли йўловчилар,

жумладан пенсионерлар, аравачаларда ҳаракатланувчи йўловчилар, алоҳида эҳтиёжли кишилар салон бўйича эркин ҳаракатлана оладилар. Шунингдек, электробус видеокузатув камераси ва автоматик ҳаво намлигини сақлаш ва иситиш тизими билан жиҳозланган.

2030 йилгача Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш концепциясига мувофиқ Ўзбекистон ижтимоий транспортнинг камида 50 фоизи зарарли моддаларни ҳавога чиқаришни камайтириш учун муқобил ёқилги турларига ўтиши режалаштирилган.

Шухрат ИСЛОМОВ

ДЕПУТАТЛАР ФИКРИ

«Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси Олий Мажлис Қонунчилик палатасида иккинчи ўқишда қизғин муҳокама қилинди. ЎзХДПнинг Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари ҳам қонун лойиҳаси бўйича ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришмоқда.

Улуғбек ВАӨӨӨӨ, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон ХДП фракцияси аъзоси

Бюджет очиқлигини таъминламаган мансабдор шахсларга "Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Кодекс"га базавий ҳисоблаш миқдорининг икки бараваригача жарима қўллаш таклифи киритилмоқда. Аммо ҳаётнинг ўзи бугун бу масалада жавобгарлиқни қучайтириш кераклигини кўрсатмоқда.

Бюджет очиқлиги, аввало, ажратилган маблағлар қаёққа, нимага, қандай сарфланаётгани тўғрисида халққа маълумот беради, айна чоғда бюджетга хиёнатнинг олдини олади.

Аваз ЎРИНӨӨӨӨ, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон ХДП фракцияси аъзоси

ЎзХДП фракцияси муҳтож болаларга уй-жой учун ажратиладиган маблағлар сарфланишини назоратга олади. Меҳрибонлик уйлари битирувчиларини уй-жой билан таъминлаш масаласи ниҳоятда долзарб вазифа. Халқ демократик партияси фракцияси депутатлари ва фаоллари бу масалани республика миқёсида чуқур ўрганиб, бир неча марта кўтариб чиққан эди. Муаммонинг асосий сабаби молиявий масалага боғлиқ.

Сафар ОСТОӨӨӨ, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон ХДП фракцияси аъзоси

Бугун қанча мактаб таъмирталаб, қанчаси реконструкция қилиниши керак? Қанча янги мактаб қурилишига эҳтиёж бор? Ўқитувчилар маошини қанчага оширамин?

Ана шулардан келиб чиқиб, бюджетдан маблағ ажратилиши керак. Бу ишларни йилларга тақсимлаб ташлаш хато бўлади. Вақтни бой беримиз. Мактабдан маблағни аяшни келажагимизга хиёнат деб қабул қилишимиз лозим.

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

2021 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда депутатлар "2021 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида"ги қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда кўриб чиқдилар.

Қонун лойиҳасини биринчи ўқишда кўриб чиқиш жараёнида барча сиёсий партияларнинг фракциялари ўз позициясини билдириб, қатор таклифларни илгари сурган эдилар. Биринчи ўқиш билан иккинчи ўқиш оралиғида бўлиб ўтган фракциялар, масъул кўмита ҳамда ишчи гуруҳ йиғилишларида қонун лойиҳасини такомиллаштиришга қаратилган 100 га яқин таклиф билдирилди.

Инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ҚАБУЛХОНАСИ:

ЭНГ ХОЛИС БАҲО – ХАЛҚ БАҲОСИ

Кейинги тўрт йил ичида мамлакатимизда халқ билан мулоқотнинг самарали механизми яратилди. Ўзбекистон Президенти администратсияси ишлар бошқармасининг Фуқаролар қабулхонаси негизда Ўзбекистон Президентининг Халқ қабулхонаси ва виртуал қабулхонаси фаолияти йўлга қўйилди. Унда этилаётган ҳар бир масала фуқаролар ҳуқуқ ва манфаатлари билан боғлиқ.

Халқ қабулхоналари фаолият кўрсата бошлаганидан кейин аҳоли билан тўғридан-тўғри мулоқот, уларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилишнинг янги ва самарали тизими пайдо бўлди. Хусусан, Президент Халқ қабулхоналари вакиллари ва мутасадди ташкилотлар масъул ходимлари иштирокида ўтказилаётган сайёр қабуллар яхши натижа бериш билан бирга халқ ичига кириб бориш, унинг ташвиш ва муаммоларини чуқур ўрганган ҳолда тегишли идора ва ташкилотлар билан бамаслаҳат ҳал этишининг амалдаги механизмига айланди.

Маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари билан ўрнатилган ўзаро ишончли алоқалар натижасида, маҳалла фуқаролар йиғинлари ва Халқ қабулхоналарига мурожаат қилган ижтимоий оғир аҳволдаги оилаларга “Саховат ва кўмак” жамғармаси орқали пластик карточкалар очилиб, моддий ёрдам кўрсатилди. Халқ қабулхоналари ҳамкорлиги ва тавсияси билан 35649 оилага пластик карточка очилди ва уларга маблағ ўтказилди, 690 оилага моддий ёрдам кўрсатилди. Ногиронлиги бўлган, сурункали касаллиги сабабли ётиб қолган инсонларга ҳомиёрлар кўмағида 27 турдаги доридармон бепул тарқатилди.

Фуқароларнинг ҳаётини муаммо ва эҳтиёжлари бўйича аниқланган камчиликларини бартараф этиш мақсадида тегишли давлат органларига тақдимнома, кўрсатма хатлари киритилаяпти. Мурожаатларда кўрсатилган асосий муаммоларни яна бир қисми – уй-жой, оилавий низолар, тайинланган жазоларнинг оғирлиги, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари мансабдор шахсларининг ноқонуний хатти-ҳаракатлари, маъмурий ишлар бўйича жарима миқдорларининг катталиги ва бошқа масалалар бўлиб, улар Халқ қабулхонаси ва туманлардаги тўртта сектор вакиллари томонидан жойига бориб ўрганилганда ҳамда тегишли хулосалар чиқаришмоқда. Фуқароларнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш, уларда ҳуқуқбузарликларга нисбатан муросасизлик муносабатларини шакллантириш мақсадида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва туман Халқ қабулхоналари ҳамкорлигида манзилли ҳуқуқий тарғибот ишлари амалга оширилмоқда.

Президентимизнинг “Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармонда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳимоя қилишда Халқ қабулхоналари ва виртуал қабулхоналар фаолияти шафқатлигини таъминлаш мақсадида мурожаатлар билан ишлаш натижалари оммавий ахборот воситаларида тизимли ёритиб борилиши лозимлиги таъкидланган. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Тошкент шаҳридаги Халқ қабулхонаси Тошкент шаҳар Матбуот ва ахборот бошқармаси, Ўзбекистон миллий телерадиокорпорацияси, “Тошкент” телерадиоканали, Тошкент шаҳар давлат хизматлари бошқармаси, Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси, Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси, Ўзбекистон Электрон оммавий ахборот воситалари Миллий ассоциацияси, “Sevimli TV” телеканали, “Uzgerot TV” АЖ раҳбарияти ҳамкорлигида аҳоли билан мулоқотни ташкил этиш, мурожаатлар билан ишлаш жараёнларида очкиқлик ва ошқораликни таъминлаш, фаолиятини оммавий ахборот воситаларида ёритиш бўйича 2019-2021 йиллар учун мўлжалланган дастур асосида иш олиб бормоқда. Ҳар бир мурожаатнинг ижобий ҳал этилишида оммавий ахборот воситалари имкониятларидан самарали фойдаланилмоқда.

Хуш, одамларни яна қандай муам-

молар ташвишга солмоқда? Тошкент шаҳар Халқ қабулхонаси масъул ходимлари пойтахт туманларини 2020-2021 йилларда куз-қиш мавсумига тайёргарлаш бўйича тузилган Республика ишчи гуруҳи, тўртта сектор раҳбарлари ҳамкорлигида жойларда аниқланган муаммо ва камчиликларнинг бартараф этилишини назорат қилиб бормоқда. Аниқланган камчиликларнинг тезкор бартараф этилишини таъминлаш мақсадида соҳавий идора ва ташкилотларда масъуллар белгиланди. Ишчи гуруҳлар томонидан жами 13.969 хонадон ва 18.123 кўп қаватли уй, ижтимоий соҳа ва бошқа объектлар ўрганилиб, 10.616 муаммо аниқланди, уларнинг 6.874 таси, яъни, 65 фоизи жойида бартараф этилди. Шу билан бирга, аниқланган 310 муаммони бартараф этиш узок мuddат талаб этиши ҳамда маблағ билан боғлиқ бўлганлиги сабабли тегишли “Йул ҳарита”ларида киритилди ва ижроси назоратга олинди.

Ишчи гуруҳлар томонидан аниқланган муаммолар “Ўзбекистон-24” телеканали ва бошқа оммавий ахборот воситалари орқали ёритиб борилади, 585 та объект бўйича 549 маротаба танқидий лавҳа эфирга узатилди. Ўрганишлар давомида аҳолини қўйиб қалаётган куйидаги муаммолар ҳал этилди:

915 та ободонлаштириш, 356 та электр энергия, 295 та тунги ёритиш, 189 та ичимлик суви, 259 та иссиқлик таъминоти билан боғлиқ муаммолар жойида ҳал этилди. 748 та моддий ёрдам, 831 та тиббий ёрдам, 19 та паспорт, 50 та кадастр билан боғлиқ мурожаатлар ўз ечимини топди. 28 та уй-жойи таъмирга муҳтож, ўта оғир шaroитда яшаётган фуқароларнинг турар жойлари таъмирлаб берилди. 81 та ҳолатда мурожаатчиларга банк кредитлари ажратилишида амалий ёрдам кўрсатилди. 60 та оиладаги но-нияти вазият жамоатчилик аравашуви билан бартараф этилди. 258 нафар фуқаро, жумладан 148 нафар ёш ва 110 нафар хотин-қиз ишга жойлаштирилди, 317 нафар шахс жамоат ишларида жалб қилинди. 1.486 та бошқа турли ижтимоий-маиший муаммолар ҳал этилди.

Ўрганишлар давомида ёлғиз яшаётган ҳамда ёлғиз кексалар ва ногиронларга яшаш жойидаги туман тиббиёт бирлашмалари ва тиббий-ижтимоий хизматлар шўъбалари томонидан кўрсатилаётган хизматларнинг аҳоли ўрганилиб, бу борада қатор тизимли камчиликлар аниқланди. Уларни бартараф этиш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига тақдимнома юборилди.

Қаровчиси йўқ ёлғиз яшовчи қариялар, спиртли ичимликка ружу қўйганлар, ногиронлар, руҳий касалликларга чалинган фуқаролар яшаётган 2.394 хонадон (995 нафар яқка-ёлғиз қаровчиси йўқ қариялар, 1.328 нафар ногирон, 677 та руҳий касалликка чалинган, спиртли ичимликка ружу қўйган 50 та оила ўрганилди, ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган 3.217 оилага моддий-маънавий ёрдам кўрсатиш бўйича ишлар ташкил этилди.

Аҳоли турар-жойлари, ижтимоий соҳа объектлари ва бошқа бино-ишоотларда куз-қиш мавсумига тайёргарлик ҳолати, ёнгин хавфсизлиги қондаларига риоя этилишини ўрганиш ва тушунтириш ишларини олиб бориш мақсадида бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Куз-қиш мавсумига тайёргарлик кўриш давомида 348 та кўп қаватли уйнинг том қисми жорий таъмирланди, 206 тасининг фасад қисми тўлиқ таъмирдан чиқарилди. 1020 та кўп қаватли уйларнинг ертўласидаги коммунал-кация тизими таъмирланди. 748 км. ичимлик суви тармоқлари қатил таъмирланди, 1550,4 км. янги оқова сув тармоқлари қурилди, 395 та янги қудуқ (пунк-обойма) ўрнатилди, 345,7

км. оқова сув тармоқлари профилактик таъмирланди. Кўп қаватли уйларда 37 та янги лифт ўрнатилди, 166 та лифтлар жорий таъмирланди. 899 тасининг ертўла қисмидаги муҳандислик коммуникация тармоқлари таъмирланди. 410 та электр тақсимловчи шитларни таъмирлаш ишлари якунланди, 444 та видеокузатув мосламаси ўрнатилди. 117 та болалар майдончаси қурилди, 188 та майдонча таъмирланиб, жиҳозланди. 112 та мактабгача таълим ташкилоти, 109 та мактаб, 11 та шифохона, 22 та поликлиникада куз-қиш мавсуми билан боғлиқ камчиликлар аниқланиб, бартараф этилди. Куз-қиш мавсуми учун 277 та контейнер, 234 та махсус автомашина шай ҳолатга келтирилиб, 1.291 тонна қум ва 1.122 тонна туз захираси яратилди.

Шаҳарда ҳудудларни комплекс ривожлантириш, аҳоли турмуш шарoитини яхшилаш мақсадида республика даражасидаги вазирлик ва идоралар билан боғлиқ бўлган қуйидаги йирик муаммолар масалалар мавжуд:

– Республика Ишчи гуруҳи томонидан 2018 йилдаги ўрганишлар давомида Мирзо Улуғбек тумани ва Тошкент вилояти Қўрай туманлари кесиммасида аниқланган муаммо – “Ўзбекистон темир йўллари” ДАКга қарашли темир йўлининг Мунавварқори ва Бойжигит маҳаллалари аҳолиси қатновига хавф солмоқда. (Масъул ташкилот: “Ўзбекистон темир йўллари” ДАК). Бундай муаммолар масалалар Бектемир туманида 24 та, Яшнободда 10 та, Учтепада 2 та, Мирзо Улуғбек, Чилонзор ва Яккасарой туманларида 9 тадан, Олмазор ва Юнусободда 5 тадан, Миробод, Сергели ва Шайхонтоҳурда 3 тани ташкил этиди.

Аниқланган мавжуд муаммолар масалалар қуйидаги соҳалар бўйича таҳлил қилинди:

1. Халқ таълими муассасалари бўйича:

– Шайхонтоҳур тумани Зарқайнар қўчасида жойлашган “Баркамол авлод” болалар мактаби 2005 йилда фойдаланишга топширилган бўлса-да, ўша йилнинг октябр ойидаёқ яроқсиз аҳолга қелган. Бинонинг том қисмидан сув оқади. Бино бутунлай таъмирталаб аҳволда (Масъул ташкилот: Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги).

Бу каби муаммолар масалалар Яккасарой туманида 8 та, Мирзо Улуғбекда 7 та, Яшнободда 5 та, Миробод ва Олмазор туманларида 3 тадан, Сергели ва Чилонзор туманларида 2 тадан, Учтепа, Бектемир, ва Шайхонтоҳур туманларида 1 таданни ташкил этиди.

2. Мактабгача таълим ташкилотлари бўйича:

– Мирзо Улуғбек туманидаги 2-сонли давлат мактабгача таълим ташкилотини мукаммал таъмирлаш. Мактабгача таълим ташкилоти 1972 йил қурилган бўлиб, 420 ўринга мўлжалланган. Шу кунга қадар мукаммал таъмирланмаган.

Бу каби муаммолар масалалар Мирзо Улуғбек туманида 14 та, Яккасарой ва Олмазор туманларида 6 тадан, Чилонзорда 3 та, Шайхонтоҳур, Юнусобод ва Яшнобод туманларида 2 тадан ҳамда Бектемир, Миробод, Сергели ва Учтепа туманларида биттадан экани ҳисобга олина, қилинадиган ишлар оз эмас.

3. Маданият муассасалари бўйича: – Мирзо Улуғбек тумани “Шукр Бурҳонов” маҳалласида жойлашган туман Маданият маркази жорий таъмирга ҳамда “Олтинтепа” маҳалласида жойлашган 2-сон Маданият марказининг биноси бузилганлиги сабабли янги бинога муҳтож (Масъул ташкилот: Маданият вазирлиги, Молия вазирлиги). Бундай муаммолар масалалар Мирзо Улуғбек туманида 2 та, Олмазор, Миробод ва Шайхонтоҳур туманларида биттаданни ташкил

этади.

4. Соғлиқни сақлаш тизими бўйича:

– Чилонзор тумани санитария-эпидемиологик осойишталик маркази биносини мукаммал таъмирлаш ва тўлиқ жиҳозлаш лозим. Марказ биноси 1964 йилда қурилган бўлиб, ҳозирга қадар мукаммал таъмирланмаган (Масъул ташкилот: Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Молия вазирлиги).

Бу соҳадаги муаммолар Яшнобод туманида 11 та, Чилонзорда 7 та, Олмазорда 5 та, Яккасаройда 4 та, Мирзо Улуғбекда ва Шайхонтоҳурда 3 тадан, Миробод ва Сергели туманларида биттаданни ташкил этиди. Бундан ташқари, аҳолининг коммунал соҳада Халқ қабулхоналарига келиб тушган мурожаатлари билан ишлаш бўйича Тошкент шаҳар Халқ қабулхонасида мунтазам таҳлиллар олиб борилиши ва мурожаатларни уч кундан ошмаган ҳолда кўриб чиқиши юзасидан қўшимча чора-тадбирлар қўрилмоқда.

Бунинг натижасида биргина коммунал соҳада Халқ қабулхоналарига келиб тушган 1.815 та мурожаатнинг 1.341 таси ёки 73,8 фоизи ижобий ҳал этилишига эришилди. Пойтахт туманларида қиш мавсумини беталофат ўтказиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгиланиб, ижроси алоҳида назоратга олинди.

Оммавий қабул одамларнинг сиёсий ва ижтимоий қарашлари ўзгариб бораётганини, аҳоли жамяят, кўпчилик манфаатини қўзлаган масалаларни, тақлиф ва мулоҳазаларни кўтариб чиқаётганини кўрсатмоқда.

Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ҳузурида ташкил этилган ёшлар мурожаатларини қабул қилиш маркази 1250 қиска рақами орқали Президент виртуал қабулхонасига интеграция қилинган. Ёшлар томонидан келиб тушаётган мурожаатлар асосан бандлик, ўқишга кириш, ўқишни қўчириш, қайта тиклаш, ер майдони ажратиш, кредит олиш каби кўплаб ҳаётий зарур масалаларни ўз ичига қамраб олади. 1250 қиска рақами орқали қилинаётган мурожаатлар масъул ижрочилар томонидан қабул қилиниб, уларнинг ижроси назорат қилиб боришмоқда.

Халқ қабулхонаси бугунги кунда фуқароларнинг давлат органларига мурожаат қилишга оид конституциявий ҳуқуқларининг сўзсиз амалга оширилиши учун тегишли шарoитлар яратиб бормоқда. Шу билан бирга, тегишлилиги бўйича судлар ва бошқа масъул идоралар орқали ҳал этиладиган масалаларда ҳам фуқароларга йўл-йўриқ кўрсатиб, ёрдам бормоқда.

Бироқ халқ қабулхоналарининг мурожаатлар билан ишлаш ҳолати, сайёр шахсий ва оммавий қабуллар ўтказиш юзасидан ҳисоботи шуни кўрсатадики, мурожаатлар билан ишлаш жараёнларида очкиқлик ва ошқоралик бўлмаса, уларнинг фаолияти оммавий ахборот воситаларида ёритиб боришмаса, бу ишда ҳолислик йўқолади. Доимий назорат бўлмаган жойда қабулхоналарга халқ ишончи камаяди ва жамяят ривожланмайди.

Халқ қабулхоналари ҳали янги тизим ва мазкур йўналишнинг илмий ва амалий жиҳатдан тадқиқ этиш жуда муҳим ҳисобланади. Бунда Халқ қабулхоналари томонидан доимий равишда аҳоли муаммолари амалда ҳал этилиб борилиши лозим. Рақамлаштирилган технологиялардан фойдаланиш, шу асосда сўровномалар ўтказиш ҳудудлардаги ижтимоий муҳитни очкиқлик, шафқатлиқ ва ҳолислик асосида ҳар томонлама тўлиқ ўрганиш имконини беради. Бундай ҳолатлар Халқ қабулхоналарининг халқчиллигини янада оширади.

Ҳозирги пайтда мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган 200 дан зиёд Халқ қабулхоналари жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишда энг халқчил демократик институтга айланди. Ҳар бир мурожаат тегишли ташкилотлар, давлат идоралари билан ҳамкорликда ҳал этилмоқда. Электр энергияси, газ, суыултирилган газ, сув, иссиқлик таъминоти, алоқа хизматлари юзасидан йўланаётган мурожаатлар зудлик билан кўриб чиқилмоқда ва аниқланган муаммо ҳамда камчиликларни бартараф этиш чоралари қўрилмоқда.

Мамлакатимизда янги давр бошланмоқда. Ҳаётга тйирак назар ташлаш, халқ билан мулоқот қилиш, муаммоларнинг ечимини топиш орқали одамлар дardига малҳам бўлиш, инсон манфаатларини энг олий қадрият деб билиш бугун жамяятимизнинг, Президентимизнинг, ҳукуматимизнинг асосий шioriга айланди. Халқимиз жамяятда руй бераётган ижобий ўзгаришларни ўз ҳаёти мисолида кўраётган, уларга баҳо бераёпти. Халқ баҳоси эса энг ҳолис баҳо ҳисобланади.

Тоҳир МУЛЛАЖОНОВ,
Ўзбекистон Президентининг
Тошкент шаҳар Халқ қабулхонаси
мудир.

2021 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

Давлат бюджети ҳар бир сиёсий партиянинг электоратига бевосита алоқадор эканлигидан келиб чиқиб, унинг нормалари қизгин баҳс-мунозараларга сабаб бўлди. Мўхокамалар натижасида қонун лойиҳасининг қатор муайян нормаларига аниқлаштирувчи тузатишлар киритилганидан ташқари, тегишли моддаларга 23 та принципиал ўзгартриш ва қўшимчалар қўшилди.

Депутатларнинг ўринли таклифлари асосида ҳукумат вакилларининг розилигида лойиҳа 1 та мутлақо янги модда билан тўлдирилди. Бундан ташқари, депутатлар таклифига кўра, 2021 йил учун Давлат бюджети лойиҳасида умумтаълим мактабларини жиҳозлаш учун қўшимча 100 миллиард сўм, “Эл-юрт умиди” фондига қўшимча 32,5 миллиард сўм, Ахборот-кутубхона марказларида кутубхона фондини янгилаш ва тўлдириш учун 5 миллиард сўм маблағ ажратиладиган бўлди.

Мажлисида депутатлар келажақ ворисларининг тарбия ўчоғи –мактаблар ва таълим-тарбия масалаларига йўналтираётган бюджет маблағларини қўпайтириш имкониятларини қайта кўриб чиқишни тавсия этдилар. Жумладан, мактабларда бошланғич ҳарбий тайёргарлик соҳасига мутасаддилик қилаётган директор ўринбосарлари моддий таъминотини бошқа ўринбосарларга тенглаштириш, санъат йўналишида ўрта таълим муассасаларида таҳсил олаётган қўзи ожиз ногиронлиги бўлган ўқувчиларнинг тўловсиз таълим олишини таъминлаш, мактаблар қайта қурилиши ва таъмирланишига ажратилаётган маблағларни қўпайтириш масалаларига жиддий ёндашдилар.

Депутатлар кўтарган ҳар бир муаммо юзасидан тегишли вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари батафсил ва талабларни қондириш мазмунидagi жавобларни бердилар. Айниқса, мактаблар кесимидаги маблағларни қўпайтириш ҳақидаги ахборот, қўзи ожиз ногиронлиги бўлган ўқувчиларнинг таҳсил олишини тўловсиз тартибга ўтказиш тўғрисидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжат имзоланиш арафасида эканлиги тўғрисидаги жавоблар депутатлар томонидан илиқ кўтиб олинди.

Шу билан бирга, халқ вакилларининг Давлат бюджети даромадларининг манбалари ва харажатларини таҳлил қилиш натижасида давлат дастурлари доирасида ажратилиши лозим бўлган маблағларни 2021 йил бюджетида кесаттиришга эришилди.

Жумладан, соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш, аҳолининг соғлом овқатланишини, тиббий профилактика ишлари самарадорлигини янада ошириш, бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасалари фаолиятига янги механизмларни жорий қилиш харажатларига 63,4 миллиард сўм, ориш, югуриш, минн-футбол, велоспорт, бадминтон, стритбол ва “Workout” спорт турларини ривожлантириш дастурига 104 миллиард сўм маблағ ажратиладиган бўлди.

Шунингдек, келгуси йилларда тамаки маҳсулотлари учун акциз солигидан қалайдиган тушумларни ҳудудларга республика аҳолиси улушига мувофиқ тақсимланишини ҳамда Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси ва Давлат божхона қўмитаси тегишли вазирлик ва идоралар билан биргаликда амалдаги солиқ имтиёзларини тўлиқ хатловдан ўтказган ҳолда қайта кўриб чиқиш ва уларни бекор қилиш юзасидан таклифлар билдирилди.

Мамлакатимизнинг 2021 йилга мўлжалланган асосий молиявий ҳужжати қўмиталар, айниқса, сиёсий партиялар фракцияларида ҳар қачонгидан ҳам қизгин тортишувларга сабаб бўлди. Давлат бюджети тўғрисидаги қонун лойиҳаси Қонунчилик палатасига мuddатидан биров кечиктириб киритилиши ишларни қизгин жадвал асосида олиб боришни тақозо этди.

Мажлисида бош молиявий ҳужжат лойиҳаси қизгин муҳокама қилиниб, парламент вакиллариининг берган саволларига молия вазир Т.Ишметов, тегишли вазирлик ва идораларнинг масъуллари атрофлича жавоб қайтардилар.

Барча сиёсий партиялар фракцияларининг сўзга чиққан вакиллари Ҳукумат томонидан тақдим этилган “2021 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида”ги қонун лойиҳасини қўллаб-қувватлашни таклиф этдилар.

Қизгин баҳс-мунозара ва савол-жавоблардан сўнг қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди ҳамда Сенатга юбориладиган бўлди.

◀Давоми, бошланиши 1-бетда.

Нурилло НАСРИЕВ,
Ўза мухири

Баъзи мамлакатларда хотин-қизларга нисбатан зўравонликлар ошиб бормоқда.

ХУҚУҚСИЗЛИК ҚУРБОНЛАРИ

Ҳеч ким ҳимоясиз қолмайди

1960 йил 25 ноябрда Доминикан Республикаси раҳбари буйруғи билан уч опа-сингил Мирабаллар республиканинг Инқилобий ҳаракат курашида иштирок этгани учун қатл қилинган. Орадан бир йил ўтмай, зўравон раҳбар қўлга оlinиб, отиб ташланган ва унинг тузуми кулаган.

Патрия, Минерва ва Мария-Тереса бугунги кунда мамлакат қаҳрамонлари ҳисобланади. 25 ноябрь — Хотин-қизларга қарши зўравонликларга барҳам бериш Халқаро кунинана шу опа-сингиллар ўлдирилган кунни ёд этиш шарафига белгиланган.

Бугунги кунда ҳам дунё бўйлаб аёлларга турли таъиқлар, оилавий зўравонликлар, жинсий ва бошқа таҳқирлашлар ўтказиб келинаётганини инкор этиб бўлмайди. Маълумотларга кўра, дунёдаги хотин-қизларнинг учдан бир қисми умри давомида лoқaл бир марта бўлса-да, зўравонликка дуч келар экан. Афсуски, бунга қарши курашиш, хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, мазкур глобал муаммонинг қўламини чуқурроқ англаш бутун инсоният учун долзарб масалалигича қoлмоқда.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси томонидан 1999 йил 17 декабрда қабул қилинган резолюцияга бinoан бир неча давлатларда 25 ноябрдан бошлаб “16 кун зўравонлиқсиз!” деб номланган акция ўтказилмоқда. Бундан мақсад — бутун дунёда хотин-қизларнинг тенг ҳуқуқлилигини таъминлаш, уларга нисбатан зўравонлиқнинг ҳар қандай кўриниши олдини олиш, аёлларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоялашдан иборат.

Тўғриси, бу нозик масала ҳисобланади. Опа-сингилларимиз зўравонликка учраганда ҳам уйнинг гапини кўчага олиб чиқмай, деб дардини ичига ютишади. Бунинг оқибатини эса барчамиз ҳаёт давомида кўраппмиз. Яъни, фарзандларнинг руҳий ҳолати, аёлнинг ўзининг ёки ўзганинг жонига қасд қилиш

ҳoлaтлари борасидаги хабарлар ижтимоий тармоқларда кўп муҳoкамaларга сабаб бўлмоқда.

Юқоридаги ҳoлaтларни инобатга олиб, зўравонлиқнинг ҳар қандай кўринишига қарши доимий равишда кураш, тушунтириш ишлари олиб бoрилмoқдa, ишонч телефонлари ҳам ишлаб турибди. Айниқса, oдам савдосидан жабрланган хотин-қизларни ҳимоя қилиш учун зарур барча чoралар қўлланилмоқдa. Утган йил сентябрь oйдан Ўзбекистонда “Хотин-қизларни таъиқ ва зўравонлиқдан ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонун кучга кирди. 197 та туманда зўрлик ишлатишдан жабр кўрган шахсларни реабилитация қилиш ва мослаштириш ҳамда ўз жонига қасд қилишнинг олдини олиш марказлари фаолияти йўлга қўйилди. Малакали мутахассислар билан таъминланди.

Ушбу марказларнинг мақсади таъиқ ва зўравонликка учраган, oдам савдосидан жабрланганларга ижтимоий-психологик кўмак бериш ва уларни ҳаётга қайтаришдан иборат.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, яқин бир йилдан буюн давом этаётган Covid-19 пандемияси даврида аёллар ва қизларга нисбатан зўравонлиқнинг барча турлари, хусусан, oиладаги зўравонликлар сезиларли даражада oртди. «Баъзи мамлакатларда ишонч телефонларига бу масала бўйича кўнгироқлар сони беш барoбаргача oшди, — деб ҳаёт беради БМТ расмий сайти. — Бу пандемия соясида кескин ўсаётган инқирoздир ва уни тўхтатиш учун глобал жамоавий ҳаракатга ҳар қачонгидан ҳам муҳoжoмиз».

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати раиси, Гендер тенгликни таъминлаш қўмитаси раиси Танзила Норбoева “Аёллар ҳуқуқлари ҳақида гапирар эканмиз, бу шунчаки сўзлар эмас, бу — оналар, азиз қизларимиз, севимли oпа-сингилларимизнинг ҳуқуқлари. Ҳар ким зўравонлиқнинг ҳар қандай турига тоқат қилмаслиги шарт. Фақатгина кучларни бирлаштириш oрқали биз аёллар учун хавфсиз жамиятга эришишимиз мумкин”, дея мурожаат қилди.

Юқоридагилардан хулоса чиқарган ҳoлда, ҳар бoримиз аёлларни эъзoзлашани, уларнинг ҳуқуқларини ҳурмат қилишни ўрганишимиз лoзим.

Гулшан АСАТОВА,
Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши
сектор мудири.

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

ДАВЛАТ БЮДЖЕТИДА ОЧИҚЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ КЕРАК

Халқ демократик партиясининг Олий Мажлиси Қонунчилик палатасидаги фракциясининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда депутатлар «2021 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида»ги қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда муҳокамадан ўтказди.

Дастлабки муҳокамада аҳоли турмуш даражасини ошириш, янги иш ўринлари яратиш, аҳоли бандлиги ва даромадлари ўсишини таъминлаш, эҳтиёжманд оилаларни ижтимоий ҳимоя қилиш 2021 йилда давлат сиёсатининг асосий йўналишлари сифатида белгиланаётгани ҳисобга оlinиб, фракция аъзолари бундай сиёсатни қўллаб-қувватлашларини маълум қилган эди.

Бунинг учун аниқ, шу билан бирга, партия электорати манфаатларига хизмат қиладиган асослар, рақамлар бор. Хусусан, 2021 йилда Давлат бюджетининг ижтимоий соҳа ва аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш харажатларига жами 86 трлн. 379 млрд. сўм, 2020 йилги тасдиқланган параметрларга нисбатан 15 фоиз кўп режалаштирилмоқда. Фракция аъзолари бу пандемия даврида молиявий қийинчиликларга дуч келган, даромадидан вақтинча айрилган оилаларни ижтимоий танг аҳволга тушиб қoлишдан ҳимоялашда долзарб аҳамият касб этишини алоҳида таъкидлашди.

Фракция аъзолари халқ таълими, дoри-дармон харажатларини аниқ кўрсатиш, бюджет ижроси шаффофлигини таъминлаш бўйича берган таклифларнинг аксарияти ҳисобга oлингани қайд этилди.

Шу билан бирга, депутатлар мамлакатда ижтимоий барқарорликни таъминлаш учун катта маблағлар йўналтирилаётган пайтда бюджет интизомини қатъийлаштириш, очиқ-

ликни таъминлаш тартибига амал қилиш зарурлигини таъкидлашди.

Чунки, Давлат бюджети ижроси ҳақидаги маълумотлар очиқлан-маса, вазирлик, ҳoқимликларнинг расмий сайтларига жойлаштирил-маса, жамоатчилик ва депутатлик назоратини кучайтириш қийин бўлади. Шаффофлик тартибига амал қилмасдан, бюджет маблағлари тўғри ва самарали сарфланишини таъминлаш мумкин эмас. Бу масалада дунё юрган йўлдан юришимиз керак, дейишди депутатлар.

Аммо ҳукумат бюджет ижроси бўйича шаффофликни таъминлаб бера oлмаяпти. Жорий йилда 58 вазирлик ва идоралардан 33 таси бюджет ижроси бўйича ҳисoб-ботларни ўз сайтларига умуман жойлаштирмай, 2020 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисидаги қонун билан белгиланган талабни бажармаган. 200 га яқин туман-шаҳар ҳoқимият органларидан эса ҳеч бири 2020 йил бюджет ижроси бўйича ҳисoб-ботларни веб-сайтларига жойлаш-тирмаган.

Фракция аъзолари бундай ҳoлат билан умуман муроcа қилиб бўл-маслигини, бюджет шаффофлиги

бўйича мансабдорларга жазo чoраларини кучайтириш шарт, дeган қатъий фикр билдиришди.

Шу асосда “Бюджет жараёни тақомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонунни лoйиҳасига фракция таклифи тайёрланди.

Ҳукумат киритган мазкур қoнун лoйиҳасига кўра, Маъмурий жавoбгарлик тўғрисидаги кодексга (1757-мoдда) бюджет жараёнининг очиқлигини таъминлаш тартибини бузган мансабдор шахсларга базaвий ҳисoблаш миқдорининг икки бaравари миқдорда жaрима солишга сабаб бўлиши белгиланмоқда.

ЎзХДП фракцияси аъзолари гап Давлат бюджети ижроси, миллионлаб фуқаролар ҳуқуқлари ҳақида кетганда, бундай жaрима мансабдорларга жуда eнгил жазo бўлади, дeган қатъий фикрни билдиришди. Бу эса бюджет маблағлари ишлатилишида шаффофлик ва очиқликни таъминлашга хизмат қилмайди, аксинча, бюджет маблағларининг ишлатилиши устидан жамоатчилик назоратини ўрнатиш имкониятларини йўқа чиқаради. Натижада бюджет

ижросида камчиликлар, суиистеъ-молчилик ва коррупция ҳoлатларига йўл очиб бўлиб қолаверади.

Шунинг учун ЎзХДП фракцияси аъзолари бюджет жараёнининг очиқлигини таъминлаш тартибини бузаётган мансабдорларга жазoни oғирлаштиришни таклиф этишди.

Хусусан, Маъмурий жавoбгарлик тўғрисидаги кодексга бюджет жaраёнининг очиқлигини таъминлаш тартибини бузган мансабдор шахсларга базaвий ҳисoблаш миқдорининг беш бaраваридан ўн бaравaригача миқдорда жaрима белгилaш, худди шундай ҳуқуқбузарлик маъмурий жазo чoраси қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрoр содир этилган бўлса, мансабдор шахсларга базaвий ҳисoблаш миқдорининг ўн бaраваридан йигирма бaраваригача миқдорда жaрима қўллаш таклиф қилинди.

Йиғилишда бошқа бир қатор қонун лoйиҳалари партия дастурий мақсадларидан кeлиб чиқиб, муҳo-кама этилди ва тегишли таклифлар билдирилди.

Ўзбекистон ХДП
Марказий Кенгаши
Ахборот хизмати.

КОНСТИТУЦИЯ ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР

Аёллар ҳақида кўп улугъ сўзлар айтилган ва айтилади. Аммо ҳаётда опа-сингилларимиз шу улугъ сўзлардаёки каби эъзoз кўрмоқдами? Конституциямизни синчиклаб ўқисангиз, аёллар қадр-қиммати, ҳуқуқлари ҳимояси бўйича жуда инсоний меъёрлар белгиланган. Уларни рўёбга чиқариш учун сўнгги йилларда катта қадамлар қўйилмоқда.

Ҳозирги даврда хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш янада долзарб аҳамият касб этаётганлигини кўриб-билиб турибмиз. Айниқса, аёлларнинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-ҳуқуқий фаоллигини ошириш Президентимиз томонидан амалиётга киритилди.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 46-мoддасида хотин-қизлар ва эркаклар тенг ҳуқуқли эканликлари мустаҳкамлаб қўйилган, давлатимиз Хотин-қизларни камситишнинг барча шаклларига барҳам бериш тўғрисидаги, Хотин-қизларнинг сиёсий ҳуқуқлари тўғрисидаги, Бир хил қийматга эга бўлган меҳнат учун эркаклар ва хотин-қизларни тенг рағбатлантириш тўғрисидаги конвенцияларга қўшилган.

Утган тўрт йилда юртимизда аёллар ҳуқуқлари ҳимоясини тубдан кучайтиришга доир 15 дан oртиқ меъёрий-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилинган ва ижрога қaратилган. Хусусан, ўтган йили иккита муҳим ҳужжат — “Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида”ги ҳамда “Хотин-қизларни таъиқ ва зўравонлиқдан ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонунлар қабул қилинди.

“Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқлари кафолатларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга oид чoра-тадбирлар тўғрисида”ги Президент қарори ҳам ана шундай муҳим ҳужжатлардан бири бўлди.

Олий Мажлиси Сенатида Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари қўмитаси ташкил этилди. Алоҳида гендер тенгликни таъминлаш масалалари бўйича комиссия ташкил этилиб, у хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш соҳасидаги ишларнинг ҳoлати тўғрисида ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига ахборот тақдим этиши белгилab қўйилди.

Эндиликда давлат органларида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш масалалари бўйича ваколатли мансабдор шахс белгиланади. Ваколатли шахснинг мажбуриятларини бажариш давлат органи раҳбарининг ўринбoсарларидан бири зиммасига юклатилади.

Қонун ижодкорлигига “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва уларнинг лoйиҳаларини гендер-ҳуқуқий экспертизаси”, дeган янги институт кириб кeлди.

“Хотин-қизлар ва эркаклар

➤ **2030 йилга бoриб барча хотин-қизларга нисбатан**

камситишларнинг ҳар қандай шаклига барҳам бериш, сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ҳаётда қарорлар қабул қилишнинг барча даражаларида аёлларнинг тўлиқ ва самарали иштирокини, етакчилик қилиш учун тенг имкониятларни таъминлаш зарур.

учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида”ги қонунда давлат хотин-қизлар ва эркакларга шахсий, сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқларни амалга ошириш чоғида ва жамият ҳамда давлат ишларини бошқаришда, сайлов жараёнида тенг иштирок этишни кафолатлаш мустаҳкамлаб қўйилди.

Республика бўйича турли қoрoналарда ишлaётган раҳбар аёллар 2017 йили 44,2 фоизни

ташкил этган бўлса, 2019 йилда 45,3 фоизга eтган.

Вазирлар Маҳкамасининг “2030 йилгача бўлган даврда барқарор ривожланиш соҳасидаги миллий мақсад ва вазифаларни амалга ошириш чoра-тадбирлари тўғрисида”ги қароридa Ўзбекистон Барқарор ривожланишнинг Бешинчи мақсади гендер тенгликни таъминлаш, барча хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва имкониятларини кeнгайтириш белгиланган. Унга кўра, 2030 йилга бoриб барча хотин-қизларга нисбатан камситишларнинг ҳар қандай шаклига барҳам бериш, сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ҳаётда қарорлар қабул қилишнинг барча даражаларида аёлларнинг тўлиқ ва самарали иштирокини, етакчилик қилиш учун тенг имкониятларни таъминлаш зарур.

Хулоса ўрнида айтиш керакки, Конституциямизда белгиланган аёлларнинг ҳақ-ҳуқуқларини рўёбга чиқариш, уларнинг қадр-қимматини ошириш бўйича юқоридан қуйилган амалий тизим яратилди. Мана шу янги тизим самарали ишлаши учун ҳаммамиз биргаликда ҳаракат қилишимиз мақсадга мувофиқ.

Мавжуда ҲАСАНОВА,
Олий Мажлиси Қонунчилик
палатаси депутати, ЎзХДП
фракцияси аъзoси.

МУЛОҲАЗА

ОАВ вакиллари ва блогерлар

давлат дастури лoйиҳасига таклифларини билдирди

Бешта асосий йўналиш. Беш йилга мўлжалланган устувор вазифалар. 2017 йилдан буюн жамиятдаги ислохотлар йўлини белгилашда асосий омили бўлаётган Ҳаракатлар стратегияси кундалик ҳаётимизнинг ажралмас қисмига айланиб улгурди. Унинг асосида ҳар йили Давлат дастури қабул қилиниб, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш масалалари бoсқичма-бoсқич ҳал этилмоқда. Тўғри, қаердадир ҳатога йўл қўйилди, қайсидир имконият бой берилди. Бироқ моҳиятан ундаги масалалар ижроси кун тартибидagi муҳим вазифалар сирасидан ўрин oлган.

2020 йил якунланишига бир oйдан камроқ вақт қoлди. Йил сарҳисoби нафақат ҳар бир инсон тақдирida, балки соҳалар кeсимida, тaшкилoт ва муассасалар фаoлияти доирасида ҳам амалга оширилади. Янги йилга янги режалар тузилади. Айни вақтда Ҳаракатлар стратегиясининг 2021 йил учун Давлат дастури лoйиҳасини тайёрлаш ишлари бoшланган.

Ушбу жараёнда фуқаролар, халқарo экспертлар, тегишли вазирлик ва идора мутахассислари, бизнес доиралари ҳамда фуқарoлик жамиятининг бошқа институтлари вакиллари иштирок этишлари мумкин.

Айтиш жоизки, “Тараққиёт стратегияси” марказининг taklif. strategy.uz махсус сайти oрқали ҳам Давлат дастури лoйиҳасига таклифлар қабул қилинmoқдa.

Шу билан бирга, жамиятнинг энг фаол аъзоларини ҳисoбланган ОАВ ходимлари, журналист ва блогерларнинг фикрлари ҳам муҳим аҳамиятга эга. “Тараққиёт стратегияси” марказида бўлиб ўтган давра суҳбатida улар лoйиҳага ўз таклифларини билдиришди.

Тадбир иштирокчилари, асосан, иқтисодий, ижтимоий, айниқса, таълим соҳаларига oид мулоҳазаларни билдиришди. Аҳолини ўйлантираётган бир қатор масалалар тилга oлинди. Уларни ҳал этиш механизmlари илгари сурилди ва бу бoрада ривожланган мамлакатлар тажрибасидан аниқ мисoллар кeлтирилди.

Мисoл учун, пойтахтга вилоятдан кeлиб ўқийётган талабалар учун турар-жой масаласини ҳал этиш долзарб масала экани таъкидланди.

Ётоқоналардаги жойлар талабалар сонидан 5 барoбар камлиги вазият нақадар жиддий эканини аңглатади, дeди қатнашчилар.

Дарҳақиқат, вилоятлардан келган талабалар ижара уй топишга қийналади. Уй топилганда ҳам ижара ҳақи қимматлиги боис, ёшлар шароитлари етарли бўлмаса-да, арзонроқ жой қидиришади. Ижара ҳақи айни пайтда 350-520 минг атрoфida бўлиб, агар бир oиладан 2-3 нафар бола ўқийдиган бўлса, ушбу сoмма бир oйда 1050000-1 560 000 га eтмиши мумкин. Шундан кeлиб чиқиб, блогер-ҳуқуқшунос Хушнуд Худойбердиев ва бошқалар ўз таклифларини билдиришди. Яъни, муаммони ҳал қилишда биргина давлат маблағларига қараб қoлмасдан, хусусий шeриқчилик асосida ётоқоналар қуриш бўйича фикрлар айтилди.

Шунингдек, талабалар ҳаётига дахлдoр яна қатор масалалар муҳoкама қилинди. Хoриж тажрибасини чуқур ўрганиб, Давлат дастури лoйиҳасига пухта таклифлар ишлаб чиқиш лoзимлиги қайд этилди. Тадбир якунида 2021 йилда амалга оширилиши лoзим бўлган амалий ишлар юзасидан журналист ва блогерлар бундан кейин ҳам жамоатчилик фикрини ўрганган ҳoлда қўшимча таклифларни “Тараққиёт стратегияси” марказига тақдим этишлари кeлишиб oлинди.

Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА

Вирусология илмий текшириш институти томонидан вакцина самарадорлигини ўрганиш бўйича 3-босқич синовларини ўтказиш учун 6000 нафар кўнгиллиларни аниқлаш ишлари олиб борилмоқда.

ТАҲЛИЛ

«БАРЧАНИНГ ХАВФСИЗЛИГИ ТАЪМИНЛАНМАГУНЧА ҲЕЧ БИРИМИЗ ХАВФСИЗЛИКДА ЭМАСМИЗ»

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 июлда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги хизмати фаолиятини ташкил қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори бўйича қандай ишлар амалга оширилмоқда? Коронавирус пандемияси даврида соҳа мутахассислари ўз вазифасини қанчалик даражада бажармоқда? Бу ҳақда Ўзбекистон Республикаси Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги хизмати бошлигининг биринчи ўринбосари Холмамат НОРБОЕВ муҳбиримизга қўйидагиларни гапириб берди.

— Қарорнинг мазмун-моҳияти, мақсади республика, вилоят ва туман даражасидаги соҳа ходимлари эътиборига етказилди, қўйилган топшириқлардан келиб чиқиб, устувор вазифалар белгиланди. Хизматнинг ташкилий-таркибий тузилмалари, штат жадваллари, соҳа мутахассисларининг меҳнатига ҳақ тўлаш тизимини такомиллаштириш бўйича ишлар олиб борилмоқда.

Илмий тадқиқотлар, инновациялар ва илмий педагогик кадрлар тайёрлаш, шунингдек, ахборот-коммуникация технологияларини соҳага кенг жорий қилишнинг асосий йўналишлар белгилаб олинди. Жумладан, Соғлиқни сақлаш вазирлигининг махсус бўйруғи билан Республика ихтисослаштирилган Эпидемиология, микробиология, юқумли ва паразитар касалликлар илмий амалий тиббиёт маркази ташкил этилди ҳамда унинг фаолият низоми тасдиқланди. Унга кўра, марказ бундан буён Республикада юқумли ва паразитар касалликлар соҳасида фаолият кўрсатаётган барча тиббиёт муассасаларининг ишини мувофиқлаштириб борадиган, уларга ташкилий-услубий ва амалий ёрдам кўрсатувчи муассаса бўлади. Бу биринчи наабатда, кейинги йилларда дунёда авж олаётган юқумли касалликлар бўйича чет давлатларнинг илгор илмий-амалий тажрибаларини ўрганиш ва уларни амалиётга татбиқ этиш ишларини тезлаштирас, иккинчи томондан юқумли ва паразитар касалликларнинг олдини олиш, касалликка эрта ташхис қўйиш ва беморларни самарали даволаш бўйича илмий асосланган хизматлар кўрсатилишини таъминлайди.

Санитария-эпидемиология хизмати раҳбар лавозимларида Президентимиз томонидан қўйилган вазифаларни бажаришга салоҳияти бор мутахассисларни танлаб олиш мақсадида, маҳаллий ҳокимликлар томонидан вилоят, туман, шаҳар санитария-эпидемиология хизмати бошқарув органларига номзодлар рўйхат асосида, аттестация ўтказилиб, зарур назарий билимларга ҳамда амалий кўникмаларга эга бўлган, юқланган вазифаларини талаб даражасида бажара оладиган мутахассислар танлаб олинди.

Тиббиёт олий таълим муассасаларида "Тиббий-профилактика ва жамоат саломатлиги" факультети ташкил этилди.

Тошкент тиббиёт академиясида 2020-2021 ўқув йилидан бошлаб, факультет талабаларини тайёрлаш ўқув дастурларига шу йўналиш бўйича мавзулар, соатлар киритилиб, режага мувофиқ амалга оширилмоқда.

Республикада озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш борасида бир қатор ишлар амалга оширилди. Савдо-саноат палатаси, манфаатдор идоралар билан биргаликда озиқ-овқат хомашёси ва истеъмол маҳсулотларини ишлаб чиқариш, ташиш, сақлаш ва сотиш жараёнлари устидан жамоатчилик назоратини жорий қилиш бўйича меъёрий ҳужжат лойиҳаси ишлаб чиқарилди.

Озиқ-овқат, саноат ва бошқа истеъмол маҳсулотларининг сифати авваллари махсус жиҳозланган лабораториялар орқали амалга оширилган. Ҳозир таҳлилларни замонавий ихчам лабораторияларда, экспресс усуллар ёрдамида ўтказиш бўйича тадбирлар амалга оширилмоқда. Шунингдек, 32 янги Санитария қоидалари, меъёрлари ва гигиеник нормативлари тайёрланди ва улардан 7 таси ҳуқуқий ҳулоа олиш учун Адлия вазирлигига киритилди.

Юқумли касалликларни аниқлаш, беморлар тўғрисидаги шошилинч хабарни етказиш, тегишли тиббий ҳужжатларни тўлдириш, сақлаш ва юришти каби тадбирлар билан боғлиқ мутахассисларнинг иш юкмаси ўрнига тизимга замонавий электрон ахборот алмашинувини жорий қилиш мақсадида тегишли вазирликлар ва халқаро молия институтлари билан ҳамкорликда янги дастур амалга оширилмоқда.

— Коронавирус пандемияси даврида Санитария-эпидемиология хизмати ўз вазифасини қанчалик даражада бажарди, деб ўйлайсиз? Камчиликлар нималарда кўринди?

— Пандемия даврида йўл қўйилган камчиликлар ва орттирилган тажрибадан келиб чиқиб, «Аҳолининг санитария-эпидемиологик осойишталиги тўғрисида»ги ва «Аҳолини ва ҳудудларни табиий ҳамада техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш тўғрисида»ги қонунлар лойиҳаси янги таҳрирда тайёрланди ҳамда вазирлик ва идоралар билан келишиш жараёни амалга оширилмоқда, шунингдек, фармон ва қарордан келиб чиққан ҳолда бошқа қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш бўйича таклифлар тайёрланди.

Санитария-эпидемиология хизматининг шаҳар ва туманлар бўлимларида кадрлар салоҳияти етарли эмаслиги билинди, айниқса, битта тизим бўлган санитария-эпидемиология хизматининг иккига ажратилганлиги ўзининг салбий таъсирини кўрсатди, шу сабабли иккита тизим яна бирлаштирилди ва ягона тизимга айлантирилди, шунингдек, республикада янги пайдо бўлган юқумли касалликларни тезкор ўрганиш ва керакли тадбирларни ишлаб чиқувчи марказга эҳтиёж борлиги кўринди. Натижада Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 июлдаги «Ўзбекистон Республикаси Санитария-эпидемиологик

осойишталик ва жамоат саломатлиги хизмати фаолиятини ташкил қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори билан Республика ихтисослаштирилган эпидемиология, микробиология, юқумли ва паразитар касалликлар илмий-амалий тиббиёт маркази ташкил этилмоқда.

— Коронавирусни даволаш учун олиб келинган вакциналар синовдан ўтдими? Агар ўтган бўлса, қачондан эмлаш бошланади, биринчи бўлиб кимлар ва қайси аҳоли қатламларига қўлланилади?

— Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти, унинг ҳамкорлари, шунингдек, дунёнинг 35 мамлакатида, жумладан, Ўзбекистонда коронавирусни ўрганиш натижасида олинadиган илмий маълумотлар алмашинувини таъминлайдиган дастурдан фойдаланилмоқда. «Барчанинг хавфсизлиги таъминланмагунча ҳеч биримиз хавфсизликда эмасмиз» шiori остида коронавирусга қарши курашда кучларни бирлаштириш ва диагностика, дори-дармон ва вакциналардан тенг фойдаланишни таъминлаш бўйича халқаро ташаббус амалга оширилмоқда. Хусусан, бугунги кунда дунё бўйича коронавирус инфекциясига қарши вакцина ишлаб чиқиш бўйича фаол ишлар олиб борилмоқда. 60 та вакцина клиник синовлар жараёнида, 139 та клиникагача бўлган синовлар жараёнида.

Шунингдек, COVID-19 пандемиясига глобал жавоб бериш учун ЖССТ, ГАВИ (вакциналар ва иммунизация бўйича глобал альянс) ва CEPI (эпидемияга тайёргарлик кўришда инновациялар коалицияси) барча мамлакатлар ҳукуматларини COVID-19 вакцинасига бўлган эҳтиёжини қондириш учун таъминот механизми COVAX (халқаро ҳамкорлик дастури) қандай ишлашини маслаҳатлашишга чакирди. Бу вакцинага бўлган эҳтиёжнинг юқорилигини инобатга олиб, дастурда иштирок этадиган мамлакатлар учун алоҳида имтиёзлар берилади, яъни ушбу мамлакатларга биринчи навбатда вакциналарни сотиб олиш ва аҳолисини эмлаш имкони берилди.

Ўзбекистон COVID-19 га қарши вакциналарни ишлаб чиқариш бўйича халқаро ҳамкорлик дастури — COVAX альянсига

қўшилди. Ушбу дастурнинг асосий мақсади — янги вакциналарни яратиш ва синовдан ўтказиш бўйича илмий тадқиқотлар ҳамда уларни оммавий ишлаб чиқаришга тайёргарликни қўллаб-қувватлашдир. ХХР компанияларидан вакциналарни клиник синовларининг учинчи босқичини Ўзбекистонда биргаликда амалга ошириш бўйича таклифлар олинди. Жумладан, Инновация вазирлиги томонидан Хитой давлатининг Sinofarm ва ZhifeiLongcom компанияси билан келишув имзоланди. Ушбу келишув асосида Хитой давлатида ишлаб чиқилган 6000 доза коронавирусга қарши вакцина Ўзбекистонга олиб келинди ва Фармацевтика агентлиги томонидан рўйхатдан ўтказиш ишлари амалга оширилмоқда.

Вирусология илмий текшириш институти томонидан вакцина самарадорлигини ўрганиш бўйича 3-босқич синовларини ўтказиш учун 6000 нафар кўнгиллиларни аниқлаш ишлари олиб борилмоқда. Россия давлатида ишлаб чиқарилаётган "Спутник-V" вакцинасининг 5000 дозасини Ўзбекистон Республикасига ажратиш юзасидан Россия давлатининг тўғридан-тўғри инвестициялар жамғармаси билан музокаралар олиб борилмоқда. Яна бир муҳим масала — вакциналарни тўғридан-тўғри мамлакатимизда ишлаб чиқаришга тайёргарлик. Энг самарали хорижий технологиялардан фойдаланган ҳолда ўз ишлаб чиқаришимиз мавжудлиги вакциналар импортига боғлиқ бўлмайди, шунингдек, уларни экспорт қилиш орқали минтақанинг қолган қисмига ёрдам бериш имконини беради. Мазкур масала ҳам олимларимиз ва фармацевтика соҳаси ишлаб чиқарувчилари томонидан қўриб чиқилмоқда.

— Хориж мамлакатларида Санитария-эпидемиология хизмати фаолияти пандемия шароитида биздан қандай жиҳатлари билан ажралиб турди? Умуман хориж тажрибаси ўрганилдими?

— Хориж мамлакатлари тажрибаси мунтазам равишда ўрганилиб борилди, шунингдек, Хитой, Германия, Россия, Корея, Туркия давлатларидан етакчи мутахассисларни жалб қилган ҳолда коронавирус касаллигига қарши курашиш, таъхислаш ва даволаш йўналишларида амалга оширилаётган ҳаракатларимизга

тузатишлар киритиб борилди, бугунги тажрибамиз хориж давлатларидан кам эмас, деб ҳисоблайман.

— Бундай эпидемиологик ҳолатларнинг олдини олиш учун қандай таклифларни айтган бўлардингиз?

— Дунёда аҳоли миграциясининг бу даражадаги интенсивлиги мавжуд экан, ҳеч бир ҳудуд қайсидир мамлакатда тарқалган янги ёки унутилган инфекцияларнинг ўз мамлакатига кириб келишидан холи эмас. Шундай бўлса-да, мамлакатларда Халқаро тиббий санитария қоидалари жорий этилса ва унга қатъий амал қилсалар инфекция оқибатлари унчалик катта бўлмайди ва ўз вақтида жиповланишига ҳамда бартараф этилишига эришилади деб ўйлайман.

— Коронавирус пандемияси бизга нималардан сабоқ берди? Қандай хулосаларга келинди?

— Пандемия нафақат бизга, балки дунё мамлакатларига ҳам етарлича сабоқ берди, деб ўйлайман. Айниқса, халқаро алоқаларда, ҳамкорликда ишлаш муҳимлиги ўз исботини топди, шунингдек, республикамизда ҳам янги пайдо бўлаётган юқумли касалликларни ташхислаш (маҳаллий тестлар), унинг профилактикасида қўлланиладиган маиший эҳтиёж моллари (бир марталик нуқиб, антисептик ва дезинфекцион воситалар) ишлаб чиқаришни кенгайтириш имкониятлари яратилиши муҳимлиги ҳам ўз тасдиғини топди.

— Ҳамюртларимизга қандай тавсиялар беришингиз мумкин?

— Ҳамюртларимизнинг кўпчилик қисми пандемия карантин чораларини тўғри қабул қилган ҳолда барча чеклов қоидаларига тўлиқ риоя қилдилар, бироқ аҳолининг маълум қисмида бун қўрмандик ва натижада уларга нисбатан чоралар қўрилишига мажбур бўлинди. Мамлакатимиз фуқароларига ўз-ўзини асраш тартиблари орқали яқинларини, кексаларни, қариндошларни асрашларини ва пировардида соғлиқни сақлаш тизимига юкламани камайтиришга ҳисса қўишларини тавсия этган бўлардим.

“Ўзбекистон овози” мухбири Шухрат ИСЛОМОВ ёзиб олди.

Энг яхши илмий мақола

ёки ёш партия аъзосининг халқаро майдондаги ютуғи

Мамлакатимизда ёшларга кўрсатилаётган эътибор, уларга яратиб берилаётган имтиёз ва шарт-шароитлар ўз самарасини бермоқда.

Тошкент тиббиёт академияси Урганч филиалининг педиатрия факультети 4-босқич талабаси, Ўзбекистон ХДП Хоразм вилоят кенгаши фаоли Шаҳбоз Ихтиёров яқинда Россия Федерациясининг пойтахти Москва шаҳрида ўтказилган 10-Халқаро “Таланты России” танловида “Студенческая работа” номинациясида биринчи ўринни эгаллади.

У танловда ўзининг илмий раҳбари, гематология ва трансфузиология фани ўқитувчиси Нилуфар Ишчанова билан бирга амалга ошираётган “Бо-лалар орасида темир танқислиги анемияси тарқалиши” мавзусида инглиз тилида ёзган мақо-ласи билан қатнашди. Ёш шифокорнинг мақоласи танловга тақдим этилган 1500 та илмий иш ичида энг яхши, деб топилди. Шаҳбоз Ихтиёров «Тала-ба иши» номинациясида биринчи ўринни эгаллади. Истеъдодли талаба 1-да-ражали диплом, илмий раҳбари эса сертификат билан тақдирланди.

Ўзбекистон ХДП Хо-разм вилоят кенгаши жамоаси партия фаолини ушбу ютуқ билан қутлаб, унинг бундан кейинги изланишларида муваффа-қиятлар тилайди.

Мўътабархон СУЛТАНОВА, Ўзбекистон ХДП Хоразм вилоят кенгаши мутахассиси.

МАТБУОТ АНЖУМАНИ

ЭНЕРГОСАМАРАДОР ҚУВВАТЛАР ВА ИНВЕСТИЦИОН ЛОЙИҲАЛАР

2019 йилда юртимиздаги иссиқлик электр станциялари томонидан 56,4 миллиард кВт соат электр энергияси ишлаб чиқарилди. Бу миқдор 2015 йилга нисбатан 20 фоизга ошганига қарамай, иқтисодиёт тармоқларининг ривож ва аҳоли эҳтиёжларининг ошиши туфайли 2030 йилга бориб электр энергияга талаб 2 бараварга ўсиши кутиляпти. Бунда кўзда тутилётган атом электр станцияси ва муқобил энергия манбалари ҳисоби оширилиши ва ишга туширилиши кўзда тутилган бўлса-да, асосий “юк” ИЭСлари зиммасига юкланган.

Жумладан, 2020 йилнинг январь-сентябрь ойларида электр энергияси ишлаб чиқариш 43 344,2 миллион кВт соатга тенг бўлиб, бу режадан 1 805,3 миллион кВт соатга (104,3 фоиз) кўп, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан эса, 2 733,0 миллион кВт соатга (106,7 фоиз) кўпни ташкил этди. Бу ҳақда «Иссиқлик электр станциялари» акциядорлик жамияти томонидан 2020 йилда амалга оширилган инвестицион лойиҳалар иқроси ва инвестицияларни жалб этиш бо-расида истиқболдаги вазифалар» мавзуйда бўлиб ўтган анжуманда маълумот берилди.

2020 йил охирига қадар замонавий технологияларга асосланган янги ишлаб

чиқариш қувватларини ишга тушириш эвазига тизимдаги энергосамарадор за-монвий қурилмаларнинг улуши 4309,0 МВт (30,8 фоиз)га етади. Энергетика вазирлиги томонидан тасдиқланган “2020-2030 йил-ларда Ўзбекистон Республикасини электр энергияси билан таъминлаш концепция-си”га биноан, 2030 йилгача иссиқлик электр станцияларининг маълум қисми томонидан 70 миллиард кВт соат электр энергияси ишлаб чиқарилади, шу билан бирга, уни ишлаб чиқаришга табиий газ ҳозиргига нисбатан кам сарфланади.

Тахминан иссиқлик электр станцияси мамлакатимизнинг Қорақум ва Қизилқум кенгликлари ястаниб ётган шимолий-гар-бида жойлашган. Унда ҳозирги пайтда кунига 10 миллион кВт электр энергияси ҳосил қилинади. Бу олтимиш йил олдин ишга тушган дастлабки агрегатнинг бир йиллик иш ҳажмига тенг. Асосий манбаи табиий газ бўлган улкан корхонанинг йил-лик қуввати 3,0 миллиард кВт соат бўлиб, Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятини электр энергияси билан таъ-минлаб келади.

“Яшил” иқтисодиёт доирасида юз бераётган ривожланишнинг янги босқичи стратегик вазифаларни жорий этишда замонавий, самарадор ва тежамкор техно-логияларни фаол қўллашни кун тартибига қўймоқда. Улкан иншоотни барпо этишда бoш пудратчи бўлган Кореянинг “Hundaу

консорцуми жаҳоннинг 13 турдош ну-фузли компанияси иштирокида худди шу талаблардан келиб чиққан ҳолда қурилиш ишларини олиб борапти. Унинг умумий қиймати 678, 2 миллион АҚШ долларини ташкил этади..

Минтақа иқтисодиётида муҳим ўрин тутган мазкур иншоот технологиясининг ноёб жиҳатлари хусусида гап борганда, шундай кўрсаткичларни келтириш мумкин.

Олиб борилаётган ишлар натижасида станция қуввати ортиб, йилгига 3,6 мил-лиард кВт соат электр энергияси ишлаб чиқаради. Унинг бир кВтини ҳосил қилиш учун айна пайтда 430,3 грамм ёқилғи сарфланаётган бўлса, янги қурилмада бу миқдор 266 граммни ташкил этади ва бу ўз навбатида йилгига 488,6 миллион кубометр газни тежаш имконини беради. Фойдали иш самарадорлиги ҳозиргига нисбатан қарий 70 фоизга ортгани ҳолда, ҳавони ифлос қилувчи чиқиндилар йилгига 741 тоннага, ис-газининг миқдори айна пайтдаги 972 минг тоннадан 216 тоннага камаяди.

Шу билан бирга, иссиқлик энергияси-нинг 139 минг Гкалга ошиши қўшимча ра-вишда 100 мактабни, 200 болалар богчаси, 10 йирки корхона ва икки миллион аҳолини иссиқлик билан таъминлаш имконини яратди.

Президентимизнинг 2017 йил 29 де-кабрда имзоланган “Сирдарё иссиқлик электр станциясида энергоблошларни

босқичма-босқич модернизация қилиш чо-ра-тадбирлари тўғрисида”ги фармойишига мувофиқ, Россиянинг “Сиповые машины” ОАЖ компанияси томонидан “Сирдарё” ИЭС тизимининг бешинчи ва олтинчи энергоблокларида модернизация ишлари олиб бориляпти. Лойиҳада кўзда тутилган ишлар бажарилиши натижасида ҳар бир энергоблокнинг қуввати 325 МВт га еткази-лади, 1 кВт соат учун шартли ёқилғи сарфи 40 граммга камаяди, натижада ишлар ўз вақтида модернизация ишлари якунида йилгига 270 миллион кубометр табиий газ тежашга эришилади.

2019 йилда “Сирдарё” ИЭС тизимининг учинчи ва тўртинчи энергоблокларида модернизация ишлари муваффақиятли қўрилган эди. Бунинг натижасида энер-гоблокларнинг ўрнатилган қуввати 650 МВТга етказилди. Айна пайтда карантин чораларига қатъий амал қилган ҳолда, навбатдаги лойиҳа доирасидаги ишлар режа асосида давом эттириляпти. Жорий йил якунигача 5, 6-энергоблокларни мо-дернизациялаш ишлари якунланиши кўзда тутилган. Модернизация ишлари ўз вақтида жадвалга асосан бажарилади ва шу асосда ягона тизимга яна қўшимча қувватлар бери-лиши режалаштирилмоқда.

Электр энергияси ишлаб чиқаришнинг замонавий ва самарадор технология-ларини босқичма-босқич татбиқ қилиш, ёқилғи-энергетика ресурсларини рационал

ишлатиш ҳамда самарадорлигини ошириш, худуднинг саноат салоҳиятини ривожлан-тириш ва қўшимча иш ўринларини яратиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 21 февралдаги “Фаргона ИЭМ ҳудудида ва Фаргона ша-ҳар қозонхонаси РК-3 да қури самарали коогенерацион газ турбина корпорации технологиясини татбиқ этиш чоралари тўғрисида”ги қарори асосида “Фаргона ИЭМ” АЖ ҳудудида 17 МВт қувватли юқори самарали когенерацион газ турбина техно-логияларини жорий этиш инвестицион лойиҳаси амалга оширилмоқда.

Ушбу инвестицион лойиҳани юқори ушорқоқлик билан амалга ошириш му-ҳим аҳамиятга эга. Янги қурилмани тез фурсатларда, яъни, йил якунига қадар фойдаланишга топшириш қиш мавсумида Фаргона водийси халқини қўшимча электр ва иссиқлик энергияси билан таъминлаш имконини беради.

Ушбу лойиҳани амалга ошириш Фар-гона водийси ҳудудида ишлаб чиқариш қувватларининг ошишига олиб келади ва корхонага ҳар йили қўшимча 197,24 мил-лион кВт соат электр энергияси, 214,5 минг Гкал иссиқлик энергияси ишлаб чиқариш, 3,2 миллион кубометр газни иқтисод қилиш ҳамда 125 янги иш ўринларини яратиш имкониятини беради.

Ўз муҳбиримиз

Инсон ҳуқуқларини рағбатлантириш, унга риоя этиш ва ҳимоя қилиш Ўзбекистон давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири саналади.

МУНОСАБАТ

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ БОРАСИДАГИ умумбашарий ташаббуслар

Бугунги кунда дунёни қамраб олган коронавирус пандемияси анъанавий тарзда амалга оширишга кўникиб қолганимиз давлат ва жамият бошқаруви, инсонларнинг ҳаёт тарзи, меҳнат фаолияти ва ҳатто давлатларнинг халқроо ҳамкорлигига ўзининг таъсирини ўтказмасдан қолмади. Унинг салбий оқибатлари инсонларнинг саломатлигидан тортиб, ишлаб чиқариш жараёнларигача етиб борди. Бошқача қилиб айтганда, бу офат бутун инсониятнинг заиф жиҳатларини яққол кўрсатди. Ҳозирги таҳликали ва мураккаб вазият ер юзидаги барча давлатлар ва халқлар ўзаро боғлиқ эканлигини, улар ўртасида мунтазам мулоқот, ишонч ва яқин ҳамкорлик ўта муҳимлигини исботлади.

Давлатлар ўртасидаги халқроо ҳамкорлик алоқаларининг ривожланиши XX асрда, айниқса, БМТ ташкил этилгандан сўнг ўтган 75 йилликда яққол кўзга ташланган бўлса-да, бугунга қадар қабул қилинган халқроо ҳужжатларда халқроо ҳуқуқнинг асосий субъектлари бўлган давлатларнинг глобал пандемия шароитида қандай йўл тутишлари лозимлигини назарда тутуви қоидалар қабул қилинмаган. Сўнгги юз йилликда бундай фалокатнинг кузатилмаганилиги бу каби халқроо нормаларга зарурият туғдирмаган. Давлатимиз раҳбари маъзур ҳуқуқий бўлишқни тўлдириш ҳамда ҳар бир инсоннинг асосий ҳуқуқ ва эркинликларини, саломамлиги ва фаровонлигини таъминлайдиган адолатли глобал тизимни биргаликда яратиш мақсадини қўзлаган ҳолда, БМТ шафелигида Пандемиялар даврида давлатларнинг ихтиёрий мажбуриятлари тўғрисидаги халқроо кодексни ишлаб чиқишни тақлиф этди.

1. Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишлари кўриб чиқиш жиноят ишлари бўйича судларга ўтказилади
2020 йил 1 декабрдан:
• маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлари кўриб чиқиш ваколати жиноят ишлари бўйича судлар ваколатига ўтказилади;
• ҳуқуқбузарликларни содир этган шахс томонидан маъмурий жамини суд ва ваколатли идораларда иш қўрилгунга қадар ихтиёрий тўлаш рағбатлантирилади.
2. Умумтаълим фанлари бўйича сертификатлаш жорий этилади
Босқичма-босқич бакалаврият таълим йўналишларига мос фанлар мажмуасидаги умумтаълим фанларидан билиш даражасини баҳолашнинг миллий тест тизими жорий этилашини.
Умумтаълим фанлари бўйича сертифи-

Мазкур ҳужжат икки муҳим йўналишдаги масалаларни тартибга солишга қаратилади:
биринчидан, миллий даражада амалга ошириладиган вазифалардан иборат бўлиб, унда давлатларнинг ўз фуқаролари олдидagi Конституция ва қонунлар билан белгиланган мажбуриятларини пандемия шароитида бажариш назарда тутилса;
иккинчидан, халқроо даражада амалга ошириладиган чора-тадбирлар бўлиб, ҳар бир давлатнинг халқроо ҳамкорлари олдидagi мажбуриятларини акс эттиради. Қолаверса, халқроо мажбуриятларни мураккаб глобал вазиятда амалга ошириш қоидаларининг ишлаб чиқиш, халқроо ҳуқуқнинг машхур "мажбуриятларни виждонан бажариш" тамойилини таъминлашга ҳам хизмат қилади.
Бугунги кунда инсон ҳуқуқлари ва асосий эркинликларини таъминлашда парламентлар муҳим аҳамиятга эга. Бундан ташқари, давлатлардаги бошқарув тизими қандайлигидан қатъий ўнинг марказида парламент туради. Парламент нафақат инсон ҳуқуқларини назарда тутувчи қонун ҳужжатларини қабул қилади, балки унинг таъминланишида ҳам таъсирчан салоҳиятга эга бўлиши лозимлиги замон талабидир.
Инсон ҳуқуқлари ва қонун устуворлиги ҳар бир демократик давлатнинг асосий устувор йўналишларидан бири бўлиб, уларни таъминлашда парламентарлар ҳамкорлиги муҳим ҳисобланади. Парламент томонидан қонун ижроси доимий мониторингининг олиб борилиши инсон ҳуқуқлари кафолатларини янада кучайтиришга ҳамда қонун ҳужжатларида мустақамланган ҳуқуқларнинг амалда таъминланишига хизмат қилади.
Инсон ҳуқуқларини таъминлаш, уларнинг яшаш шароитларини, ижтимоий аҳолини яхшилашни кўзда тутувчи БМТ томонидан эълон қилинган Барқарор тараққиёт мақсадларини амалга ошириш давлатлардан катта сафарбарлик ва ўзаро ҳамкорлики талаб этади.

Албатта ҳар бир давлат мустақил тарзда ўз ҳудуди доирасида инсон ҳуқуқларини таъминлаш бўйича турли чора-тадбирларни амалга ошириши мумкин. Бироқ бугунги глобаллашув шароитида, тобора долзарб аҳамият касб этаётган муаммоларни биргаликдаги саъй-ҳаракатларсиз бартараф этишнинг имкони йўқ.
Президентимиз томонидан тақлиф этилган Барқарор тараққиёт мақсадларига эришиш ва инсон ҳуқуқларини таъминлашда парламентлар ролини ошириш тўғрисидаги БМТ Бош Ассамблеясининг махсус резолюциясини қабул қилиш фикри жаҳон давлатлари парламентларини ўзаро ҳамкорликка чорлаш, уларни ягона мақсад йўлида бирлашган ҳолда ҳаракат қилиш ва шу орқали инсон ҳуқуқларини таъминлаш даражасини оширишга хизмат қилади.
Бу борада Давлатимиз раҳбари бошчилигида бутун халқимиз янги Ўзбекистонни буёнёт этиш учун шиддатли ва қамровли ишловларни амалга ошираётганга эътибор қаратиши лозим. Ана шу тизимли ишловлар талаби, жумладан, мамлакатда инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш механизмини янада такомиллаштириш масаласини кун тартибига қўйди. Натжидада Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг миллий стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида"ги фармони, Вазирлар Маҳкамасининг "2030 йилгача бўлган даврда барқарор ривожланиш соҳасидаги миллий мақсад ва вазифаларни амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинди.
Инсон ҳуқуқларини таъминлашда гендер тенглик масаласи ҳам ҳар доим жаҳон ҳамжамияти тушунтириш диққат марказида туради. Шу боис эркаклар ва аёллар тенг ҳуқуқлилиги Ўзбекистон сиёсатида устувор масалага айланганлиги Президентимиз томонидан ҳам таъкидланди. Хотин-қизларнинг давлат бошқарувидаги ўрни то-

қувватлаш механизмларини такомиллаштириш, меҳнат миграциясидан қайтиб келган шахсларнинг реинтеграциясини таъминлаш, уларнинг тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиши учун қулай шарт-шароитлар яратишга хизмат қилади.
2020 йил 13 октябрь куни БМТ Бош Ассамблеясининг 75-юбилей сессияси доирасида Ўзбекистон илк бор 2021-2023-йилларга БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича Кенгашига сайланди. Ўзбекистоннинг БМТ Инсон ҳуқуқлари бўйича Кенгашига сайланишини 193 давлатдан 169 нафари ёқлаб овоз берди.
Ўзбекистоннинг ушбу нуфузли органга сайланиши сўнгги йиллардан инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва тарғиб қилишда амалга оширилаётган кенг қўламли ишловларнинг халқроо ҳамжамият томонидан кенг қўллаб-қувватланаётгани, шунингдек, Ўзбекистоннинг БМТ Устави ва Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси ва бу соҳадаги халқроо мажбуриятларига қатъий риоя этилаётганининг яққол тасдиғидир. Инсон ҳуқуқларини рағбатлантириш, унга риоя этиш ва ҳимоя қилиш Ўзбекистон давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири саналади.
БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгашига аъзо мамлакатлар Ўзбекистоннинг болалар меҳнатини, айниқса, пахта йиғим-терим мавсумида тугатиш борасида эришилган ютуқлари, мажбурий меҳнатни бартараф этиш йўлидаги аниқ қадамлар, бу соҳаларда Халқроо меҳнат ташкилоти билан яқин ҳамкорлики ижобий баҳолаган. Ўзбекистоннинг БМТ инсон ҳуқуқлари тузилмалари билан ҳамкорлиқни ривожлантириш ва кенгайтириш борасидаги саъй-ҳаракатлари қўллаб-қувватланди. Сўз ва оммавий ахборот воситалари эркинлигини тарғиб қилиш, фуқаролик жамияти институтларини рўйхатга олиш ва фаолиятини соддалаштириш, инсон ҳуқуқлари бўйича улзуксиз таълим тизимини йўлга қўйиш, коррупция, қийноқлар, одам савдосига қарши курашиш ва жабрланганларни реабилитация қилиш чора-тадбирлари самарали, деб топилиди.
Албатта, инсон ҳуқуқлар ва эркинликларини таъминлашга бир томонлама ҳаракат билан эришиб бўлмайди. Халқроо миёёсда давлатлар ҳамкорлиги орқали амалга оширилаётган чора-тадбирлар муваффақияти жамиятнинг ҳар бир бўғинидан фаол бўлишни талаб этади. Мамлакатимизда олиб борилаётган ишловларнинг натижадорлиги ва унинг тўлиқ амалга оширилиши ҳам биз жамият ҳаётидаги янгилишларни қанчаллик қўллаб-қувватлашимиз, давлат томонидан яратилаётган имкониятлардан қандай фойдаланишимизга боғлиқ.

Маҳмуд МАХАМАТОВ, ТДЮ "Халқроо ҳуқуқ ва инсон ҳуқуқлари" кафедраси катта ўқитувчиси, юридик фанлар бўйича фалсафа доктори.
ошириш мақсадида Ўзбекистонга 3 миллион АКШ долларидан кам бўлмаган тўғридан-тўғри инвестиция киритган хорижий илмий ташкилотларга илмий қадимотларни амалга ошириш учун 10 миллиард сўмгача мақсадли грантлар тақдим этилади.
9. 2020 йил 1 декабрдан:
• жиноят натижасида давлатга етказилган зарар, давлат божлари, жиноий ва маъмурий жарималар, давлат фойдасига бошқа турдаги ундирувлар ҳамда давлат даромадида ўтказиладиган олиб қўйилган мол-мулкни сотишга оид ижро ҳужжатлари бўйича келиб тушган маблағлар алоҳида газначилик ҳисобрақамда жамланади ва белгиланган миқдорда "Темир дафтар", "Аёллар дафтари" ва "Ешлар дафтари"га киритилган фуқароларни қўллаб-қувватлаш учун очилган ҳисоб рақамларига пропорционал тартибда йўналтирилади;
• ижро ҳужжатини мажбурий ижро этиш давомида қарздорнинг хатланган мол-мулки бошлангич нархдан 30 фоизлик чегирма билан, Давлат бюджетига ундиришни назарда тутувчи ижро ҳужжатлари бўйича сотилаётган мол-мулк эса – худудий кенгашлар қарорига мувофиқ 50 фоизгача чегирма билан нархни ошириб бориш услубида ўтказиладиган дастлабки электрон он-лайн-аукционга қўйилади (бундан гаровга қўйилган мол-мулк билан таъминланган қарздорлиқни ундириш тўғрисидаги ижро ҳужжатлари мустасно).
Адлия вазирлигининг телеграмдаги "Huuququ axborot" канали.

Халқроо симпозиум ўтказилди

Ўзбекистон Миллий университетиди Хитой фанлар академиясининг Синьзян Экология ва География институти ва бошқа халқроо ташкилотлар ҳамкорлигида «Орол денгизини экологик тиклаш ва бошқариш» (International Symposium on Ecological Restoration and Management of Aral Sea) мавзусида халқроо симпозиум ўтказилди. Унда Хитой, Туркменистон, шунингдек, МДХ мамлакатларининг таниқли олимлари, миллий ҳамда халқроо даражадаги экспертлар, докторантлар ва соҳанин малакали мутахассислари иштирок этди.
Айтиш керакки, юқоридаги икки олий таълим даргоҳи ўртасида «Хитой-Ўзбекистон ҳамкорлик ташаббуси — Орол денгизи минтақасини экологик тиклаш бўйича Урумчи декларацияси» имзоланган. Декларацияга мувофиқ бугунга қадар қатор илмий изланишлар олиб боришмоқда.
Симпозиумда сўзга чиққанлар Орол муаммоларини ўрганиш ва бартараф этиш борасидаги амалий ишлар мамлакатимизда анча аввал бошлангани, изчил давом этаётганини таъкидлашди.
Шунингдек, Оролбўйи минтақасининг экологик ҳолатини яхшилаш, тупроқ шўрланишининг олдини олиш, курғоқчиликка чидамли ўсимликларни кўпайтириш, ҳайвонот дунёси ҳолатини яхшилаш масалалари борасидаги маърузалар, баҳс ва мунозаралар инглиз ҳамда рус тилларида синхрон таржима қилиб борилиди.
Маълумот ўрнида айтиш керакки, Ўзбекистон Миллий университети ва Хитой Фанлар Академиясининг Синьзян Экология ва География институти ўртасидаги ҳамкорлик шартномаси ўтган йил октябрь ойида имзоланган эди. Ушбу ҳамкорлик доирасида Хитой Халқ Республикасида Орол денгизи ва унинг атрофидаги экологик муаммолар ва уларнинг илмий ечимига бағишланган "Экология, атроф муҳит ва минтақавий барқарор ривожланиш бўйича Сино-Ўзбекистон симпозиуми" ҳам ўтказилган эди. Ўйлаймизки, бундай халқроо симпозиумларнинг ўтказилиши келгусида Оролбўйи минтақасининг экологик ҳолатини яхшилашга муносиб ҳисса қўшади.
Симпозиум давомида ЎЗМУ ва Хитой фанлар академиясининг Синьзян Экология ва География институти билан ҳамкорликда университетда «Экосистемалар ва биомлар» илмий лабораторияси очилиши бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Миллий университети
Ахборот хизмати.

ДЕПУТАТ СЎРОВИ

Қишлоқ аҳли мамнун

Кейинги йилларда мамлакатимизда аҳолининг телефон алоқаси хизматларига бўлган талаб ва эҳтиёжларининг тўлиқ ҳамда сифатли таъминланиши йўлида ижобий ўзгаришлар амалга оширилмоқда. Замонавий ускуналарнинг ўрнатилиши алоқа хизматларининг сифатини оширишга ҳамда алоқа худудини яхшилашга, шунингдек, янада тезкор мобил интернет технологияларини жорий этишга имкон беради.
Бугунги шароитда сифатли алоқасиз ҳеч бир ишни амалга ошириб бўлмай қолди. Шу боисдан фойдаланувчилар кенг турдаги хизматларнинг сифатли бўлишини ҳам талаб этмоқда. Ушбу талабларни бажаришда эса «Ўзтелеком» компанияси мутахассис ходимларининг хизматлари беқиёс деб ўйлайман. Бунинг исботи сифатида бир нарсани айтиб ўтмоқчиман, қишлоғимиз аҳолиси мурожаатларидан келиб чиқиб, мен депутат сифатида жорий йилнинг 18 февралда ушбу компания директори Ф. Фахриддиновга депутатлик сўрови юборган эдим.
Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 12 февралдаги "Мобил алоқа миллий оператори фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳамда 2019 йил 22 майдаги "Ўзбекистон Республикаси аҳоли пунктларда телекоммуникация инфратузилмасини жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги" қарорлари қабул қилинган. Ушбу қарорлар ижросини таъминлаш мақсадида Қашқадарё вилоятида "Ўзбектелеком" АК "ЎзМобайл" филиали томонидан мобил алоқа қамрови мавжуд бўлмаган аҳоли пунктларини алоқа қамрови ва интернет хизмати билан таъминлаш бўйича филиалнинг 2020 йил режаси ишлаб чиқилиб, ушбу режага мувофиқ Деҳқонобод тумани Қодирбахши МФЙ Хўжамахмуд қишлоғида яшовчи кўп сонли аҳоли учун баландлиги 30 метр бўлган замонавий таянч антенна яъни, ЗТЕ компанияси томонидан ишлаб чиқилган GSM 4G (LTE) база станция ўрнатилиб, жорий йилнинг 9 ноябрь куни ишга туширилди. Бу янгиликдан аҳоли мамнун бўлди.
Турдикул МАМАНОВ, ЎЗХДП аъзоси, ҳалқ депутатлари Деҳқонобод туман Кенгаши депутати.

Ёлғон ахборот тарқатиш, кимнингдир шаънига тегишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ

Меҳр-мурувват кўрсатиш бурчимиз

“Уч фарзанднинг онасиман. Катта фарзандим бахтсиз тасодиф сабаб куйиб қолган. Ушбу ҳодисадан ҳаммамиз бирдек дард чекдик. Айниқса, она сифатида қалбим ларзага келди. Яратганга шукри, фарзандимнинг иродаси менга ҳам далда бўлди. Аслида, у ҳаётимда борлигининг ўзи бир бахт, бир мўъжиза мен учун”. Ўзини Муниса Дадамухаммедова деб таништирган аёл билан тадбирда танишдик. У 16 ёшли Нибёзиддин Фасихиддиновнинг онаси эканини айтди.

3 декабрь — Халқаро ногиронлар куни муносабати билан Тошкент шаҳар Узаро ижтимоий ёрдам «Меҳрибонлик» ногиронлар жамияти Яккасарой тумани бўлими ҳамда ҳамкор ташкилотлар томонидан ўтказилган хайрия тадбири ана шундай кўнгли ярим, бағри бутун одамлар билан янада файзли эди. Аёл фарзандининг лицейда ҳам аъло баҳоларга ўқиши, ҳамиша унга раҳмат олиб келишини айтиб мақтанди. Кўвонч ёшларини яширолмаган онанинг сўзларида биров андиша ҳамда армон ҳам сезилиб турди.

Байрам тадбирида сўзга чиққанлар мамлакатимизда ногиронлиги бўлган шахсларга яратиб берилаётган имкониятлар, қонунчиликдаги янгиликлар ҳақида сўз юритишди. Тенг ҳуқуқ ва имкониятларга эга тўсиқсиз жамият яратиш борасидаги ислохотларга тўхталиб ўтилди.

— Бу йил жамият ташкил топганига 31 йил тўлди, — дейди «Меҳрибонлик» ногиронлар жамияти Яккасарой тумани бўлими раиси Зулфия Якубова. — Шу вақт мобайнида қанчадан-қанча инсонларга кўмак берилди, очиги, бунинг саногини олмаганман. Кимгадир хунар ўргатиб, нонининг бутун бўлишига сабаб бўлдик. Яна бошқаси ўз ишини очишига кўмаклашдик. Уларнинг илк маошини қўлига олган ҳолатдаги қувончига гувоҳ бўлганмиз.

Бугун ҳам ҳамкор ташкилотлар билан бирга дастурхон ёзиб, уларнинг кўнглини кўтаришни мақсад қилдик. Шунингдек, уларни ўйлантираётган масалалар билан қизикдик, албатта ечими бўйича амалий кўмак берамиз.

Сўзимиз аввалида айтганимиз — Нибёзиддин компьютер дастурлашга қизиқаркан. Унинг ўзи интернет орқали дастлабки саводини чиқарган. Шунингдек, компьютер графикаси орқали расмлар чизиб, ундан қисқаметражли мультфильмлар ишлаган. Унинг орзуси дунёдаги энг зўр дастурчи бўлиш эканини билдик. Тиршиқоқ, қўйинчиликдан қўрқмайдиган болалар каби у ҳам ўз орзуларига эришишига ишондик.

Тадбир якунида иштирокчилар ҳоймилар томонидан эсдалик совгалари билан тақдирланар экан, кўзимизга илк дуч келган кичик қаҳрамонимизни қидирдик. Ана у ҳам онасининг ёнида ийманибгина турибди. Тақдирнинг берганига шукр қилишни ана шундай матонат эгаларидан ўрганиш керак, деган қатъий фикр билан мақола ёзишга киришдик.

Моҳир ҲАЛИМОВ

МАВЗУГА ҚАЙТИБ

«БИЛГАНИМ-БИЛГАН...»

қабилида иш кўриш яхшиликка олиб келмайди

Газетамизнинг жорий йил 19 август 28-сонида “Зал-зала фариштаси” ёҳуд ижтимоий тармоқларда ёлғон маълумот тарқатган блогернинг қилмишлари фош бўлгани хусусида” сарлавҳали танқидий мақола эълон қилинганди. Унда Сурхондарё вилоятининг Сариосиё туманида “Кончилар” маҳалласида истиқомат қилувчи Дастагул Останақулова томонидан интернет нашрларида асоссиз хабарлар тарқатилаётгани хусусида сўз юритилганди.

У дастлаб 2020 йилнинг 2 март куни Узун туманининг “Тожиқобод” маҳалласида яшовчи Боймурод Жўраевга тўхтаб тошларини отади. Тармоқларда “Далер” фермер ҳўжалигига тегишли 165- ҳамда 168-дала контурларидаги ерлар фуқароларга ноқонуний сотилгани-ю, сувли майдонларда чигит экилиши ўрнида уй-жойлар қурилаётгани “достон” қилинган. Бунга Узун туман ҳокимлиги, прокуратураси, Ер ресурслари ва давлат кадастри бўлими мутасаддилари ҳам айбдор эканлиги ва Боймурод Жўраевга қонуний чора кўрилмаётгани “қистириб” ўтилади.

Орадан кўп ўтмай 2020 йилнинг 24 июль куни у тармоққа яна бир ғирт ёлғон хабарни жойлаштирган. “Сурхондарё халқи учун оғир жудолик” сарлавҳали навбатдаги ёлғонда Сурхондарё вилояти ҳокими вафот этгани айтилади...

Ҳар бир ишнинг ибтидоси ва интихоси бор, дейдилар. Узун туман Маъмурий судининг 2020 йил 24 июлдаги қарори билан Дастагул Останақуловага Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 34-моддаси 2-қисмига асосан узил-кесил базавий ҳисоблаш миқдорининг 10 баравари, яъни, 2 миллион 230 минг сўм жарима жазоси тайинланади. Шу билан бир қаторда, далилий ашё сифатида олинган “Redmi NOTE 9” русумли уяли алоқа телефони маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этиш қуроли сифатида давлат фойдасига мусодара қилинганди.

Хўш, бундан Дастагул Останақулова тўғри хулоса чиқар-

димми? Афсуски, йўқ. Ўрганган кўнгил ўртанса қўямас, деганларидек у яна эски “хунар”ини бошлайди. Жорий йилнинг 9 октябрь куни ижтимоий тармоқларда иғволардан иборат қатор “янгиликларни тарқатган”, яъни ёлғон маълумотларни ўз ўқувчиларига тақдим қилган. Шикоят кўринишидаги дастлабки маълумотда (Ймло хато ва жузъий камчиликлардан иборат хабарлар тахрирсиз эълон қилинмоқда) жумладан, шундай дейилган: “...Туманда ўзи ким бош ҳокимми, прокурорми ёки Ж.Эшмирзаев СИУ ҳудудига фаолият кўрсатиб келаётган собиқ “Далер” фермер ҳўжалиги раҳбари Жўраев Боймуродми? Б.Жўраев ўзининг ёзувчилигини пеш қилиб раҳбариятни қўлга олинганлиги ва унга ҳеч ким ҳеж нарса қилмаслигини ишониб Б.Омонов СИУ ҳудудидаги 198А-200-203 контурлари ва Эшмирзаев СИУ ҳудудидан 37-78-187-158-108-201-163-157-140-дала контурларини туман ересурслари ва давлат кадастри бўлими бошлиғи билан бирга тил бириктириб мумайгина пул ишлаши учун балансда бўлган гектарларни камайтириб келишилган ҳолда сотиб юборилмоқда Б.Жўраев ва туман кадастри Н.Қорақулов ер майдонларини хоҳлагандай олиб, тадбиркорми фермер ҳўжаликми ерини босим асосида раҳбариятга ёмонлаб тугатишга қўйилмоқда Бу инсон ким Ҳокимми Прокурорми туманда раҳбарни ўзи йўқми қандай тушунса бўлади?...”.

Бу қисқа матнда гиж-гиж хато-ни кўриб, тилга ҳурматсизликдан, саводсизликдан асабинг жунбушга келади. Бу ҳолатни қандай баҳолаш мумкин? Шунингдек, жорий йилнинг 9 октябрда Сурхондарё вилояти ҳокими Тўра Боболовга ҳам мурожаат йўлланган. “...Сурхондарё вилояти ҳокими Тўра Абдиевич Боболов Узун туманида ер муаммоларини ўрганишга ўзингиз келмасангиз бўлмайди, чегара зоналар аҳолига берилиши мумкинми? ...аммо баъзи ҚўШТИРНОҚ ичидаги

ФЕРМЕР (“Далер” фермер ҳўжалиги назарга олинган бўлса керак) 25-40 сотихдан ерларини одамлар эгалласаю, фермер хабари бўлмаслиги мумкинми?, кадастр ҳужжатларини қилиб берилишичи?, қарорлар ҳокимликдан чиқарилишичи? Прокуратура билмаслиги мумкинми?...” “Қаҳрамонимиз”нинг бундан кўнгли тўлмайди шекилли, 2020 йил 14 октябрь куни яна “чиқиш” қилади. Навбатдаги “нома”-да ҳам уюшма раиси Боймурод Жўраев ва туман мутасаддилари айбланган. Хуллас, Дастагул Останақулова ўз билгандан қолмай фаолият кўрсатишда давом этган.

— Ўзбекистон Республикаси Конституциясида инсон шаъни ва қадр-қиммати улуғланиши алоҳида таъкидланган, — дейди Узун туманидаги Жўра Эшмирзаев номли сув истеъмолчилари уюшмаси раиси Боймурод Жўраев. — Инсонни камситиш ва обрўйига путур етказишга эса ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 32-моддаси 2-қисмида ҳам “Маъмурий жазо чорасига тортилган шахснинг бир йил мобайнида яна ўша хилдаги ҳуқуқбузарликни содир этиши, худди шунингдек, ҳуқуқбузарликнинг илгари судланган шахс томонидан содир этилиши” маъмурий жавобгарликни оғирлаштирувчи ҳолат эканлиги алоҳида таъкидланган. Аммо, Дастагул Остана-

қулова буни буткул унутган экан...

Биласизми, ижтимоий тармоқларда тарқалган ёлғон маълумотлардан кейин қайсидир маънода айбсиз айбдор бўлиб қолгандек сездим ўзимни. Узун туман Маъмурий судининг 2020 йил 24 июлдаги қароридан кейин моддий ва маънавий зарарни ундириб беришларини сўраб, Фуқаролик ишлари бўйича Сариосиё туманлараро судига мурожаат қилгандим.

Шу йилнинг 20 октябрь куни суд бўлиб ўтди. Тўғрисини айтганда, аввалига қандай йўл тутиш кераклиги ҳақида кўп ўйладим. Бағрикенглик ва инсонпарварлик тамойилларига амал қилган ҳолда суддан ишни ҳаракатдан тугатишни сўрадим. Бироқ бу аёл бундан хулоса чиқариб, қўлидан келадиган ишни қилса, яхши бўларди...

Ҳар кимнинг ихтиёри ўзида, албатта. Касби-коридан қатъи назар, жамоат ишларида қатнашиши, воқеа-ҳодисаларга муносабат билдириши мумкин. Блогерлар орасида ҳолис фикр юритиб, жамиятга фойдаси тегаётганлари оз эмас. Аммо ёлғон ахборот тарқатиш, кимнингдир шаънига тегишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Бошқача айтганда, қўлингдан келган ишни қил. Акс ҳолда, қонун олдида жавоб беришга тўғри келади.

Абдумалик ҲАЙДАРОВ, журналист.

МИННАТДОРЛИК

«ЧИМЁН» СИҲАТГОҲИ МЎЪЖИЗАЛАРИ

Инсон соғлиғи — бебаҳо бойлик, афсуски, кўпчилик ўз саломатлиги ҳақида уни йўқотганидан кейингина жиддий ўйлай бошлайди. Саломатлик йўқолдими, турмушдан ҳаловат кетади, ишдан барака кўтарилади. Кечагина бажарилиши оппа-осондай тўлган режаларнинг амалга ошмоғи қийинлашади.

Халқимиз ўз саломатлигини мустаҳкамлаши, тоза ҳаводан, табиатнинг гўзал манзараларидан баҳраманд бўлиши учун юртимизда кўплаб сиҳатгоҳлар барпо этилган. Бу имкониятлардан самарали фойдаланиш ҳақида ўйлашимиз керак.

Биз 1997-1999 йиллари Чортоқ сиҳатгоҳида, 2001-2020 йилларда «Чимён» сиҳатгоҳида июль-август ойларида дам олиб, дўстлар орттириб, водийнинг кўзга яқин жойлари, осори атиқалари билан танишиб қайтдик. Сиҳатгоҳда фаолият кўрсатаётган шифокорлар хизматидан беҳад мамнун бўлдик.

Фарғона вилояти, Фарғона туманида жойлашган «Чимён» сиҳатгоҳи 1979 йилда ташкил топган бўлиб, узоқ йиллар мобайнида бу шифо масканига Каримжон Раҳмонов раҳбарлик қилиб келган. 2019 йилдан унинг ўгли Дилшод Раҳмонов ушбу сиҳатгоҳни бошқариб келмоқда. Бош шифокор ўринбосари Лазоқатхон Боймирзаева, Фуқрат Сотинов, уролог Муроджон Боймирзаев, Эпёр Ғайбуллаев, аёллар шифокори Эътиборхон Аҳмедова, Башоратхон Собирова, бош ҳамшира Мақсудахон Собирова, ҳамширалар — Барнохон Аҳорова, Насибохон Эгамбердиева, Тожихон Маматова, Маъмурахон Ишматовалар, 4-бўлим бошлиғи Лолахон Иноятова, 2-бўлим бошлиғи Абдувоҳид Исоқов, болалар шифокори Ғойибжон Умаров, шифокорлар Нигорахон Қўшматова, Гавҳарой Абдурахмонова, Ҳилола Холбекова, Зухра Юсупалиева, Зухра Қорабоева, Олтиной Абдукаримова ва бошқалар сиҳатгоҳда дам олаётганлар хизматига ҳамиша шай туришади. Улар мижозларнинг тўлақонли, сифатли муолажа олишлари учун сидқидилдан ҳаракат қилишади. Биз ушбу сиҳатгоҳда ҳормай-толмай фаолият кўрсатаётган барча-барча шифокорларга, ҳамшира ва хизматчиларга ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз. Бу ерда яратилган шароитлар, мусافфо, шифобахш ҳаво бир мўъжиза, шифокору ҳамширалар, оддий хизматчилар эътибори, хушмуомаласи бир мўъжиза. “Чимён”га келсангиз, бунга ўзингиз ишонч ҳосил қиласиз.

Эргаш ХОЛҚОСИМОВ,
Тошкент шаҳар, Учтепа тумани «Катта Каъни» маҳалла фуқаролар йигини фаоли,
Покиза МИРСАВУРОВА,
халқ таълими аълочиси, ҳуқуқшунос.

ОГОҲ БЎЛАЙЛИК

ОФАТНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ЎЗ ҚЎЛИМИЗДА

Ҳар қандай ёнғинда моддий бойликлар, фуқароларнинг ҳаёти хавф остида қолади. Ёнгин сўзини эшитган ҳар қандай инсон, аввало даҳшатли манзарани тасаввур қилиб, бундан қўзга яраша хулоса чиқариб олиши зарур.

Ўзи мавсуми ҳам бошланди. Бу фаслда иситиш мосламаларидан фойдаланишга эҳтиёж ортади. Шунинг учун ҳам биз ёнгин хавфсизлиги қоидаларини тушунтириш бўйича маҳаллаларда, ҳонадонларда тарғибот ишларини олиб бораёلمиз.

Ёнгин чиққан пайтда фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш мақсадида аҳоли кўп йиғиладиган масканларда бир қанча тадбирларни амалга ошириш зарур. Жумладан, кўтқарув йўлларининг ҳажмий-режавий ва конструктив жиҳатдан ўз ечимларини тўғри топганлиги, хоналарнинг рационал жойлашганлиги, одамларни кўтқаришга мўлжалланган йўналишларнинг пухта танланганлиги муҳим аҳамиятга эга.

Олов ва ёниш маҳсулотлари тарқалишининг олдини олишга, ёнгинни тезда ўчиришга қаратилган муҳандислик ечимлар (ёнгинга қарши тўсиқлар, тутундан ҳимоялаш тизимлари, ўт ўчириш ва хабар бериувчи автоматика воситалари ва бошқалар) талаб даражасида бўлиши зарур. Одамлар ҳаракатланадиган йўлақлар ва хоналарда (холл, коридор, зина ва шу қабилар) ёнувчан материаллар, шунингдек, оловнинг юза бўйлаб тез тарқалиши эҳтимоли бўлган материалларни қўллашни чеклаш керак.

Ёнгин чиққан пайтда ёки бошқа фалокат юз берган ҳолатларда одамларни тез қўтаришга хизмат қилувчи йўлақлар ва махсус ускуналарни доимий равишда соз ҳолатда тутиш зарур. Масканлар маъмурияти томонидан хизматчиларнинг ёнгин хавфсизлиги қоида­сига риоя қилиши, таъмирлаш ва электр-газ билан пайван­длаш ишларини амалга ошириш чоғида, электр ускуналаридан фойдаланиш, шунингдек, иситиш электр ускуналари, телевизорлар ва махсус ускуналардан фойдаланишда ёнгин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилишлари доимий назоратга олинishi керак. Офатнинг олдини олиш учун ёнгин хавфсизлиги қоидаларига қатъий амал қилганимиздагина ўзимизнинг, яқинларимизнинг ҳаётини, мол-мулкни асраб қолган бўла­миз.

Асом ҚАМБАРОВ,
«Маърифат маркази» ЁН ва ПБ инспектори,
Бахтиёр ҲОСИМОВ,
мутахассис.

«SURXON RIELTOR SERVIS» МЧЖ

очиқ аукцион савдоларига таклиф этади

2020 йил 17 декабрь куни соат 11:00 да Термиз шаҳри, Ислом Каримов кўчаси, 162-уй, 1-хонадонда бошланғич баҳоси ошиб бориши тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига «Асака банк» Сурхондарё вилоят филиалига тегишли бўлган қуйидаги 3 турдаги кўчасм мулк қўйилмоқда:

1. Қўмқўрган туман “Янгишаҳар” МФЙда жойлашган умумий ер майдони 1467,32 кв.м бўлган савдо дукони биноси.

Бошланғич баҳоси: 137 190 000 сўм.
2. Олтинсой туман “Оқолтин” ҚФЙ “Халқобод” МСГда жойлашган умумий ер майдони 1416,21 кв.м бўлган АЕКШ биноси.

Бошланғич баҳоси: 307 910 000 сўм.
3. Термиз туман “Паттакесар” ҚФЙ “Солиобод” маҳалласида жойлашган умумий ер майдони 41,02 кв.м бўлган савдо дукони биноси.

Бошланғич баҳоси: 239 740 000 сўм.
Савдога иштирок этишни хоҳлаган талабгорлар объект билан «Асака банк» Сурхондарё вилоят филиалининг масъул ходимлари орқали танишишлари мумкин.

Аукцион савдосига қатнашиш учун талаб-

номалар хабарнома чиққан кундан бошлаб 2020 йил 17 декабрь кунлари, яъни аукцион кундан 2 (икки) соат олдин ариза қабул қилиш тўхтатилишини маълум қиламиз.

Юқоридаги мулкдор 2021 йил 17 декабрдаги аукцион савдосида сотилмаган тақдирда ёки савдо ғолиби белгиланган муддатда шартнома имзоланишдан бош тортса, шартнома имзолангандан сўнг шартнома шартлари бажармаса, такрорий аукцион савдоси 2020 йил 28 декабрь, 2021 йил 15-29 январь, 15-феврал кунлари соат 11:00 да бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

Аукцион савдоси ғолиби савдо ўтган кундан бошлаб 5 (беш) календарь кун ичида сотувчи билан олди-сотди шартномасини тузиш ва шартнома тузилган санадан бошлаб томонлар келишувига асосан мулкнинг сотилиш баҳосини тўлаб бериш мажбуриятини олади.

Аукцион савдоларида қатнашиш истагини билдирган жисмоний ва ҳуқуқий шахслар закалат келишуви тузилганидан кейин объект бошланғич баҳосининг 15 (ўн беш) фоизи миқдорида «SURXON RIELTOR SERVIS» МЧЖ-

нинг ХАБ «Траст банк» Термиз филиалидаги МФО: 01063. ИНН: 304558702), 2020 8000 3007 1118 3001 ҳисоб рақамига закалат пули тўлашлари ва закалат пули тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжат билан бирга қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари шарт:

Жисмоний шахслар: фуқаролик паспорти, СТИР (Солиқ тўловчининг идентификация рақами):

Ҳуқуқий шахслар: Давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, агар ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат илова қилинган ҳолда. СТИР (Солиқ тўловчининг идентификация рақами).

МУРОЖААТ УЧУН МАНЗИЛ:
«SURXON RIELTOR SERVIS» МЧЖ Термиз шаҳри, Ислом Каримов кўчаси 162-уй. Телефон: +998 (97) 351-80-03,

Хизматлар лицензияланган. Лицензия RR -0291.

«SURXON SAVDO INVEST» МЧЖ

очиқ аукцион савдоларига таклиф этади

2020 йил 17 декабрь куни соат 11:00 да Термиз шаҳри Ислом Каримов кўчаси 162-уй 1-хонадонда очиқ аукцион комиссияси иштирокида мулкнинг бошланғич баҳоси кадам кадам ошиши тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига Шеробод Давлат солиқ инспекциясига тегишли 1 (бир) дона автотранспорт воситаси қўйилмоқда:

1. 2006 йилда ишлаб чиқарилган 75/417 ААА давлат рақамли “НЕКСИЯ ДОНС СЛЕ” русумли автомашинасининг бошланғич баҳоси: 11 600 000 сўм.

Автотранспорт воситаси билан **Шеробод Давлат солиқ инспекциясининг** ходимлари иштирокида бевосита жойига қикиб танишиш мумкин.

Юқоридаги автотранспорт воситаси 2020 йил 17 декабрдаги аукцион савдосида сотил-

маган тақдирда ёки савдо ғолиби белгиланган муддатда шартнома имзолашдан бош тортса, шартнома имзолангандан сўнг шартнома шартларини бажармаса, такрорий аукцион савдолари 2020 йил 25 декабрь, 2021 йил 11 январь кунлари соат 11:00 да бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

Аукцион савдосига қатнашиш учун жисмоний шахслардан паспорт нусхаси, юридик шахслардан таъсис ҳужжатлари, агар ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда белгиланган ишончнома тақдим қилиши лозим.

Аукцион савдосида қатнашиш учун харидорлар закалат пули тўғрисида келишувни имзолаб, закалат пулини тўлаган харидорлардан аризаларни қабул қилиш савдо бошланишидан 2 (икки) соат олдин тўхтатилади.

Талабгорлар «Закалат пули тўғриси-

даги келишув»ни имзолагандан сўнг объект бошланғич баҳосининг 15 фоиздан кам бўлмаган миқдорида закалат пулини «SURXON SAVDO INVEST» масъулияти чекланган жамиятининг ХАБ:20208000100512709001, ИНН: 303477661 ХАБ «Трастбанк» Термиз филиали МФО: 01063 ҳисоб рақамига тўлашлари ва қуйидаги ҳужжатларни икки нусхада топширишлари керак: жисмоний шахслар паспорт нусхаси, закалат пули тўланганлиги ҳақида тўлов ҳужжати, ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ишончнома.

Қўшимча маълумотлар олиш манзили: Термиз шаҳри Ислом Каримов кўчаси, 162-уй, 1 хонадон. Телефон: (76) 221-90-36.

Гувоҳнома №903.

КОНСТИТУЦИЯГА БИНОАН

Ўзбекистонда ўлим жазоси бекор қилинишининг тарихий аҳамияти хусусида

Инсон ҳаётида, мамлакат тарихида шундай воқеалар, қарорлар қабул қилинадики, улар аждодлар тақдирига ҳам дахлдор бўлади. Ўзбекистонда ўлим жазосининг бекор қилинишига оид тарихий ҳужжат ҳам шулар жумласидандир. Суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилишда мазкур ҳужжатнинг аҳамияти беқиёс.

Бош қомусимизда инсон ва унинг қадр-қиммати олий қадрият сифатида улуғланади. Ана шу тамойилдан келиб чиқиб, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашни янада юқори босқичга кўтариш мақсадида 2008 йилнинг 1 январидан бошлаб, Ўзбекистон Республикасида ўлим жазоси жазо тури сифатида бутунлай бекор қилинди ва Жиноят кодексида олиб ташланди.

Ўтмиш ва бугунги кун қонуңчилигимиз қиёсланганда ер билан осмонча фарқ борлигини кўрамиз. Собиқ шўролар тузуми даврида Ўзбекистон ССР Жиноят кодексидаги 33 та моддада ўлим жазоси кўзда тутилган бўлса, 1994 йил қабул қилинган янги мустақил Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексида улар сон 20 тага қисқартирилиб, 13 та модда санкциясида ўлим жазоси назарда тутилган эди. Босқичма-босқич улар сон яна қисқартириб борилди. 1998 йилга келиб, ўлим жазоси назарда тутилган моддалар 8 та, 2001 йилда 4 тага, 2003 йилда эса 2 тага қисқартирилди.

2005 йил 1 августда Биринчи Президентимиз тарихий ҳужжатга имзо чекди. «Ўзбекистон Республикасида ўлим жазосини бекор қилиш тўғрисида»ги Фармон эълон қилинди. Бу инсонпарварлик тамойилларига қатъий амал қилаётган мамлакатимизнинг фуқаролари конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш йўлидаги муҳим қадам бўлди. Фармонга кўра, 2008 йилнинг 1 январидан бошлаб ўлим жазоси жазо тури сифатида бутунлай бекор қилинди ва Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексида олиб ташланди.

Мамлакатимиз суд-ҳуқуқ соҳасидаги бу ислохот жаҳон ҳамжамияти томонидан қизгин кутиб олинди ва маъқулланди. 2008 йил 5 январда матбуотда «Ўзбекистонда ўлим жазосининг бекор қилиниши муносабати билан Словения раислигининг Европа Иттифоқи номидан баёноти эълон қилинди.

Унда шундай сўзлар бор:

Яшаш ҳуқуқи ҳар бир инсоннинг узвий ҳуқуқидир. Инсон ҳаётига суиқасд қилиш энг оғир жиноятдир.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 24-модда.

1. Европа Иттифоқи Ўзбекистонда 2008 йилнинг 1 январидан ўлим жазоси бекор қилинганини қизгин маъқуллайди. Биз Ўзбекистон ҳукумати ва халқини ушбу муҳим қарор билан самимий кутлаймиз. Европа Иттифоқи Ўзбекистон ҳукуматини ушбу қарорни тўла рўёбга чиқариш ҳамда суд тизимидаги ислохотларни бундан буён ҳам изчил амалга оширишда қўллаб-қувватлайди.

2. Европа Иттифоқиға аъзо мамлакатлар ўлим жазосининг бекор қилиниши инсон қадр-қимматини хурмат қилиш ва қўллаб-қувватлашда муҳим омил бўлади, деб ҳисоблайди.

Европа Иттифоқи ўлим жазосининг бутун дунёда бекор қилинишига эришиш ўз фаолиятининг асосий мақсади эканини яна бир бор тасдиқлайди. Европа Иттифоқи Ўзбекистонда ўлим жазосининг бекор қилиниши юқорида қайд этилган мақсад йўлида қўйилган муҳим қадам, деб билади ва минтақадаги бошқа мамлакатлар ҳам бу борада Ўзбекистондан ўрнак олади, деб умид қилади».

Бу ҳужжат Ўзбекистон суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислохотларга берилган юқори баҳо ва эътирофдир. Мамлакатимизда ўлим жазосининг бекор қилиниши халқаро ҳамжамият томонидан эътироф

этилган ўта муҳим воқеа бўлди. Нуфузли хорижий экспертларнинг фикрича, ушбу ва бошқа чора-тадбирлар туфайли Ўзбекистон дунёда энг либерал жиноят қонунига эга бўлди.

Бинобарин, ҳуқуқ тизимида жиноят учун ҳавфли ҳаракатлар содир этишдан тийиш, кейинги ҳаётини фойдали томонга буриш воситаси. Маҳкум жазони ўташ пайтида озодлик ва инсон яшаши учун зарур бўлган бошқа ҳуқуқларнинг қадрига етати, керакли хулоса чиқаради.

Ўзбекистон мустақиллигининг қисқа даврида ўлим жазосидан бутунлай воз кечди. Ваҳолонки, бугунги кунда қўпна ривожланган демократик давлатлар қонуңчилигида ўлим жазоси сақлаб қолинган.

Шу ўринда бир гапни айтсам. Демократик давлат ўз фуқаросидан воз кечмаслиги керак. Яъни, қонуңчилигида ўлим жазоси бор давлатда демократия тўғрисида гапириш, фикримча ортиқча.

Ўзбекистон Республикаси мус-

тақиллигининг қисқа вақтида, яъни ўн етти йилда ўлим жазосидан воз кечишга эриша олди. Бундай ютуқлар демократик ҳисобланган Европа давлатлари бир, ҳатто икки асрлаб ҳаракат қилганликлари тарихдан маълум. Ўлим жазосини бекор қилиш жиноятчиликнинг кўпайиб кетишига сабаб бўлади, деган фикрлар ҳам нотўғри, асоссиз эканлиги Ўзбекистон мисолида исботланганлигини алоҳида таъкидлаш лозим. Ўлим жазоси жазо тури сифатида ўзини ҳеч қачон оқлаган эмас. Дунё таъриҳида ўлим жазосини қўллашнинг жиноятчиликни камайтиришга умуман боғлиқ эмаслиги алпақачон исботланган. Аксинча, уни тайинлашда йўл қўйилган хатолар орқали қўллаб бегуноҳ инсонлар ҳаётдан эрта маҳрум қилинди. Собиқ шўролар тузумидаги қатагон йилларида ноҳақ ўлим жазосига ҳукм қилиниб, қанчадан-қанча боболаримиз асоссиз отиб ташланди. Аччиқ ҳақиқат шуки, ўлим жазосининг адолатсизлиги аниқлан-са, уни ҳеч қачон тузатиб бўлмайдиган. У кейинчалик тузатиб бўлмайдиган жазо тури сифатида ҳам хавфли ва адолатсиздир.

Таъкидлаш керакки, дунёнинг қўпгина мамлакатларида бу жазо туридан мутлоқо воз кечш ёки ижро қилишга

мораторий қўллаш амалиёти мавжуд. Бугунги кунда ер юзидаги юздан зиёд мамлакатда ўлим жазосидан бутунлай воз кечилган ёки улар амалда қўлланилмайди. Шу жумладан, йигирмадан ортиқ давлатда ўлим жазосига ҳукм этиш ёки уни ижро қилишга мораторий ўрнатилган.

Бирлашган Миллатлар Ташкилати Бош Ассамблеясининг 1977 йил 8 декабрдаги резолюциясида ўлим жазоси борасида кўзда тутиладиган асосий мақсад, бундай жазони бекор қилиш эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда, ўлим жазоси қўлланиладиган ҳуқуқбузарликлар миқдорини камайтириб боришдан иборат бўлмоғи лозимлиги қайд этилган. Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 7-моддаси «Инсонпарварлик принципи» деб аталиб, унда «Жазо ва бошқа ҳуқуқий таъсир чоралари жисмоний азоб бериш ёки инсон қадр-қимматини камситиш мақсадини кўзламайди. Жиноят содир этган шахсга нисбатан у ахлоқан тузалиши ва янги жиноят содир этишининг олдини олиш учун зарур ҳамда етарли бўладиган жазо тайинланиши ёки бошқа ҳуқуқий таъсир чораси қўлланилиши керак»лиги айтилган.

Қисқа қилиб айтганда, 2008 йил 1 январдан бошлаб ўлим жазосининг бекор қилиниши мамлакатимизда инсон ҳаётининг дахлсизлиги ва унинг яшашга бўлган ҳуқуқи қафолатланди. Қолаверса, ушбу ҳужжат инсонийлик ва баргикенгликнинг юксак намунаси сифатида нафақат халқимиз, балки жаҳон жамоатчилиги томонидан қатта хайрихоҳлик билан кутиб олинди.

Мамлакатимизнинг бу инсонпарварлик сиёсати кейинги уч-тўрт йилда янада юксак босқичга кўтарилди. Минглаб маҳбуслар авф этилди, қилмишига чин дилдан пушаймон бўлиб, тузалиш йўлига кирган қанчалаб аёллар жазо муддатидан олдин қамоқдан озод этилди, Ярашув институтларидан тобора кенг фойдаланилмоқда. Инсон ҳуқуқлари ҳимоясини таъминлаш бўйича мустаҳкам чора-тадбирлар белгиланмоқда. Буларнинг ҳаммаси Конституциямизда қафолатланган инсон ҳуқуқлари ҳимоясини таъминлашга қаратилган.

Шерзод ЭШМАТОВ,
Жиноят ишлари бўйича
Тошкент шаҳар Ўшнобод туман
туман судининг судьяси

РЕКЛАМА ЎРНИДА

МОЛИЯ ҲИСОБОТИ

ХАЛҚАРО СТАНДАРТЛАРИ АСОСИДА "КАТТА ТЎРТЛИК" КОМПАНИЯСИНИНГ АУДИТОРЛИК ХУЛОСАСИНИ ОЛИШГА ЭРИШДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 24 февралдаги "Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига (МХХС) ўтиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори асосида "Ўзметкомбинат" АЖда иш юритишнинг замонавий тизимлари такомиллаштирилиб борилмоқда.

Яқинда "Катта тўртлик" компаниясидан, "Deloitte & Touche"

халқаро аудиторлик ташкилоти томонидан "Ўзметкомбинат" АЖ молиявий ҳисоботларнинг халқаро стандартларига мувофиқ тайёрланган дастлабки консолидацияланган молиявий ҳисоботиға аудиторлик хулосасини олишға эришди.

Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари – молиявий ҳисоботлари тузиш учун ҳужжатлар тўплами, молиявий ҳисоботларнинг тузи-

лишини тартибга солувчи регламент бўлиб, ташки фойдаланувчилар томонидан бирор-бир ташкилотта нисбатан иқтисодий қарор қабул қилиш учун фойдаланилади. Яъни, хорижий инвесторларни зарур ахборот муҳити билан таъминлашда ва халқаро молия бозорлариға кириш имкониятларини кенгайтиришда муҳим ўрин тутади. Шунингдек, у ҳисоб ва аудит соҳалари мутахас-

сисларини халқаро стандартлар бўйича тайёрлаш тизимини такомиллаштиришға хизмат қилади.

Президент қарори асосида акциядорлик жамиятлари, тижорат банклари, сугурта ташкилотлари ва йирик солиқ тўловчилар тоифасиға киритилган юридик шахслар 2021 йил 1 январдан бошлаб, комбинатда молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари асосида бухгалтерия

ҳисоби юритилишини ташкил этиш ва 2021 йил якунларидан бошлаб молиявий ҳисоботни халқаро стандартлар асосида тайёрлаш белгиланган.

Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлариға ўтиш комбина-тимизнинг жаҳон бозорларида ўз ўрниға эға бўлиши учун мустаҳкам замин яратади.

«KOPPERN» билан ҳамкорлик ўрнатилди

Мустақиллигимиз, ўзлигимиз — халқимизнинг азалий орзу-истакларини рўёбга чиқарди. Миллий қадриятларимиз, урф-одатларимиз, энг асосийси, эркимиз қайта тикланди. Жаҳон ҳамжамиятида давлатияни нуфузининг тобора ортиб бораётгани ҳам мустақиллигимиз шарофатидан. Юртдошларимизнинг эркин меҳнат қилишлари, тадбиркорлик билан шуғулланишлари учун жуда катта имконият ва шарт-шароитлар яратилди. Мамлакатимизнинг экспорт салоҳияти эса бугун қувонарли даражаларға кўтарилмоқда.

Хусусан, "Бекободцемент" АЖ ва "Олмалик КМК" АЖ таркибига кирувчи "Жиззахцемент" заводи мутахассислари билан ферроқотишмалар ишлаб чиқариш цехида ажралиб чиқадиган технологик чиқиндилар (микрокремнезем)ни

қайта ишлаш юзасидан музокаралар ўтказилди.

Ушбу тадбирлар "Ўзметкомбинат"нинг Германиянинг технологик чиқиндиларни қайта ишлаш ва брикетлаш ускуналари ишлаб чиқарувчи "KOPPERN" компанияси билан тузилган шартнома доирасида ташкил этилди. Олиб борилган музокара натижасиға кўра, "KOPPERN" компаниясиға микрокремнезем маҳсулотидан таҳлил учун намуналар тақдим этилди.

Ҳамкорлик музокаралари асосида бўлиб ўтган келишувлар натижаси ўлароқ, истиқболда брикетланган микрокремнезем маҳсулотини ишлаб чиқариш бўйича ҳамкорликка келишилди.

Экспорт салоҳиятимиз ортмоқда

Эсингизда бўлса, жорий йилнинг 29 сентябрида Ўзбекистон – Тожикистон ҳамкорлик алоқалари доирасида бизнес-форум бўлиб ўтган эди. Форумда имзоланган тижорат шартномалари асосида "Ўзметаллургия" комбинати базальт асосида ишлаб чиқарилаётган иссиқлик ўтказмас материалларининг Тожикистонға экспорт кўрсаткичларини оширди.

Ана шу ишларнинг мантиқий давоми сифатида экспорт маҳсулотларидан бири бўлган 12 тоннаға яқин ярим қаттиқликдаги иссиқлик ўтказмас плиталар Ҳўжанд шаҳриға жўнатилиши муҳим янгилликларидан бўлди.

Бизнес-форум доирасида имзоланган шартномалар асосида Украинаға сирланган пўлат идишлар

экспорти ҳам режалаштирилган бўлиб, шу кунларда 1 минг 440 урамдаги сирланган пўлат идишлари экспорти мазкур давлатға амалға оширилди.

Шуни ҳам алоҳида айтиб ўтиш керакки, украиналик тадбиркорлар билан савдо муносабатлари яхши йўлга қўйилган. Келишувлар самараси ўлароқ, сирланган пўлат идишларидан ташқари, ҳар хил турдаги арматура маҳсулотлари экспорти ҳам кескин ошиб бормоқда.

Бундан ташқари, доимий импортёрларимиздан ҳисобланувчи Қозогистонға сирланган пўлат идишлар тўплами декабрь ойида экспорт қилиниши режалаштирилган. Корхонамиз экспорт салоҳияти янада ошди, дейишға тўла асослар бор.

“Ўзметкомбинат” АЖ Матбуот хизмати

ТАҚДИМОТ

«ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШ БАНК»:

НАҚД ПУЛСИЗ ҲИСОБ-КИТОБЛАР: ТЕЗКОРЛИК, ҚУЛАЙЛИК, ИШОНЧЛИЛИК

Президентимизнинг "Банк хизматлари оммабоплигини ошириш бўйича қўшимча чора тадбирлари тўғрисида"ги қарори, ижросини таъминлаш мақсадида "Қишлоқ қурилиш банк" томонидан ўтган йил март ойдан бошлаб Uzcard ва UnionPay тўлов тизимларини ўзида мужассамлаштирган қобейжинг қарточкалари ҳамда VISA Classic ва VISA Gold халқаро тўлов қарталари муомалаға чиқарилди. Бу борадаги изланишлар мунтазам равишда давом эттирилмоқда.

«Банк хизматларида нақд пулсиз ҳисоб-китоблар: тезкорлик, қулайлик, ишончлилик» мавзусида ўтказилган матбуот анжуманида молия муассасаси томонидан мижозлар учун тақдим этилаётган янада қулай янги хизмат турлари борасида батафсил маълумот берилди. Хусусан, банкнинг янги "QUANT" мобиль иловаси оммавий ахборот воситалари ходимлари учун тақдимот қилинди. Ушбу илова орқали банк мижозлар учун дунёнинг исталган нуктасидан туриб коммунал тўловлар, онлайн конверсия амалиётлари, P2P амалиётлари, кредит тўловлари, омонат хизмати ва бир қатор тўловларни амалға ошириш имкониятиға эға бўладилар. Мобиль илова ўзининг тезкорлиги, қулай интерфейси ва замонавийлиги билан рақобатчиларидан ажралиб туришға эътибор қаратилди.

— Мобиль илованинг PRO ҳамда LITE версияси мавжудлиги ундан қулай фойдаланиш имконини беради. "QUANT" Бош саҳифа, тўловлар, ўтказмалар, хизматлар ва созламалар бўлимларидан таркиб топган, — дейди Банк қарталари бизнесини ривожлантириш департаменти бошлиғи Жавохир Алимов. — Бош саҳифада онлайн банк хизматлари билан танишиш, қарталарни қўшиш, шунингдек қарталарнинг умумий ҳамда алоҳида баланслари ҳақидаги маълумотларни олиш имкониятлари яратилган.

Мобиль илованинг тўловлар бўлимида 500 дан ортиқ хизматлар учун тўловларни амалға ошириш имконияти мавжуд. Хусусан, мобиль алоқа, коммунал хизматлар, телевидение, интернет провайдерлар, давлат хизматлари, телефон ва ҳатто хайрия мақсадлари қамраб олинган.

Ўтказмалар бўлимида эса, АТБ "Қишлоқ қурилиш банк" ва бошқа тижорат банклари томонидан эмиссия қилинган пластик қарталарға пул ўтказмалари P2P амалиётларини амалға ошириш мумкин.

Ҳеч кимға янгиллик эмас, қатор банklar томонидан бу каби иловалар ишлаб чиқилиб, фаол тарғиб қилинмоқда. Шу сабаб, мавжуд рақобат шароитида ўз ўрнини топиш учун "QUANT" мобиль иловасида бошқа рақобатчилар томонидан қўлланмаган хизмат йўлга қўйилди. Яъни, NFC технологияси асосида контактсиз тўловлар ва пул ўтказмаларини амалға ошириш мумкин. Энди "QUANT" мобиль иловаси билан савдо шахобчалари, хизмат кўрсатиш, умуман НУМО терминаллари мавжуд бўлган барча нукталарда фақат телефон ёрдамида тўлов амалға оширилиши мумкин. Бундан ташқари, яна бир янгиллик шуки, мобиль илова орқали бириктирилган НУМО картадаги маблағни NFC технологияси орқали бошқа НУМО картасиға ўтказиш мумкин. Бу борада операцияларни қандай амалға ошириш ОАВ вакилларига кўрсатиб берилди.

Шу билан бирға, илованинг банк хизматлари бўлими орқали қарталари бошқариш, ҳисоблар тўғрисида маълумот ва мониторинг, конверсия, омонат шунингдек кредит амалиётлари бажарилади.

Бир сўз билан айтганда, "QUANT" мобиль иловаси мижозларнинг масофадан туриб банк хизматларидан тезкор ва сифатли фойдаланиш истиғаға тўла мос келади. Иловани PlayMarket ва AppStore орқали юклаб олиш мумкин.

Тақдимот якунида журналистлар янги мобиль илова бўйича ўзларининг барча саволларига батафсил жавоб олдилар.

Алишер РЎЗИЕВ.

РЕКЛАМА

Каракалпакский филиал ООО «Агросаноат мулк маркази» 30 декабря 2020 года и 15 января 2021 года в 15.00 в городе Нукусе проводит открытые аукционные торги, на которых в порядке последовательного роста начальных цен, выставляется на продажу: Автотранспортно средство принадлежащее Министерству водного хозяйства Республики Каракалпакстан:

— автомашина марки «Зил-131», 1992 года выпуска, гос. номер 95/053HAA. Начальная цена 3 924 000 сумов.

Прием заявок от желающих участвовать в аукционных торгах производится с 9:00 по 18:00 ежедневно, кроме субботы и воскресенья. Прием заявок прекращается 29 декабря 2020 года и 13 января 2021 года в 18:00. Покупатель вносит залог не менее 15 процентов от первоначальной стоимости заявленного имущества на р/с №20208000204970498001, МФО 00585, ИНН 207145085 Каракалпакского филиала ООО «Агросаноат мулк маркази» в АК Турон банк. Информацию об объектах, выставляемых на торги, можно получить по адресу: г. Нукус, ул. Амира Тимура, дом №122а. Телефон для справок: (61) 222-55-84.

Услуги лицензированы

